

Gostilničarški vestnik

Strokovno glasilo „Zveze združenj gostilniških obrti dravske banovine v Ljubljani“

Člani Zveze prejema list brezplačno, za nečlane stane letno din 36.—. Oglasi se računajo v oglasnem delu din 0,75 od mm in stolpa, v tekstnem delu in na zadnji strani pa din 1.— od mm in stolpa.

Telofon 39—14

Izhaja okoli 20. vsakega meseca

Ček. rač. št. 11.430

Leto X.

Ljubljana, 12. februarja 1940.

Štev. 1.

Kakšen bo bodoči razvoj našega gospodarstva?

V današnjih časih napovedovati bodoči razvoj gospodarstva je kaj tvegana zadeva. Ze v nekdanjih, popolnoma mirnih časih se ni dal napovedovati razvoj gospodarstva v bodoče z lahkoto in je bilo zato potrebno ogromno študija, ki so ga vršili posebni zavodi z velikim številom strokovnjakov in na osnovi obilnega statističnega gradiva. Pa so morali v svojih napovedih, še vedno dejati: to se bo zgodilo, če bo tok gospodarstva neoviran po tem ali onem. Vedno so imeli tudi razlago za izredne dogodke.

Danes pa niso samo gospodarski razlogi merodajni za tok gospodarstva v bodoče ampak tudi številni faktorji, ki so izven gospodarskega območja in ki se tudi ne ravna po gospodarskih zakonih kot se ravna ostalo gospodarstvo. Vpliv teh faktorjev je nemogoče presoditi, kaj šele prerokovati, kaj se bo zgodilo, če bodo ti faktorji še bolj posegli v gospodarstvo. Ker smo majhna država, smo v veliki meri odvisni tudi od gospodarske politike naših sosedov, od gospodarske in druge politike velikih držav.

Zaradi tega je slika bodočega razvoja našega gospodarstva težavna. Zaenkrat kaže, da je naša notranja konjunktura ostala na trdnih nogah. Zaposlenost delavstva je približno enaka, preti pa nevarnost, da bo naša industrijska proizvodnja zmanjšana. Naša industrijska proizvodnja je v veliki meri navezana na uvoz surovin iz inozemstva, zlasti v nekaterih panogah. Pomislimo samo na našo tekstilno industrijo, ki zaposluje v Sloveniji okoli 17.000 delavcev. Navezana je na uvoz surovega bombaža in bombažnih prediv, surove volne in vodnenih prediv. Tu nastajajo težave pri dovozu in tudi naš devizni položaj nam ne omogoča nabav vseh količin surovin, ki so potrebne. Posebno težko pa si bo danes ob rastočih cenah na svetovnem trgu nabaviti nekaj več zalog, ki so tudi nujno potrebne, da ne bomo izpostavljene trenutnim motnjam.

Ker moramo računati s težavami v nekaterih strokah, je prav, da s tem ra-

čunajo tudi gostilničarji, ki imajo v delavstvu močne odjemalce, katerih gospodarski položaj mora zanimati tudi gostilničarje. Za posamezne naše industrijske kraje je sploh vse gospodarsko življenje teh krajev, obrti, trgovine in gostinstva, odvisno od zaslužkov delavstva. Iz prejšnjih časov si lahko spominjamo, kako težko breme je za gostinski stan brezposebnost v delavskih okrajih. Zaradi tega si tudi mi ne želimo slabih časov in privoščimo drugim stanom, da imajo delo in zaslužek. Saj vemo, da je vse naše gospodarstvo ozko povezano med seboj in da smo pravzaprav odvisni drug od drugega. Kdor drugim dela dobro, dela dobro tudi sebi. Seveda pa je treba mnogo ljudi še pripraviti do tega, da bodo spoznali, da lastna pohlepnost ne privede do največjega dobička, zlasti pa ne do onega duhovnega zadovoljstva in notranjega miru, ki je vsakemu človeku tako potreben.

Posebno danes je treba vsak korak dobro premisliti in gledati z zaupanjem v bodočnost. Ni danes mesta za obupanje, ni pa tudi mesta za brezskrajni optimizem, ki nas lahko zapelje do lahkomišelnih dejanj. Srednja pot je še vedno najboljša pot. Po tej mora iti tudi vsak slovenski podjetnik, če hoče, da bo v današnjih razburkanih časih vozil dobro in varno. Imeti pa moramo zlasti zaupanje v moč našega naroda in naše države, ker v teh težkih časih nam nihče ne bo pomagal, ne da bi obenem tudi predložil račun za to pomoč.

Čaka nas še veliko težav, toda ne smemo gledati, kakor da bodo trajale večno. Gledati moramo nanje s širšega vidika, ki misli tudi na daljnjeje bodočnost, ne pa samo na najbližji bodoči čas, na bodoče ure in dneve. Le tako gledanje v bodočnost nas bo osposobilo, da bomo udarce, ki so neizbežni, prenašali mirno, zavedajoč se, da mora za sedmimi slabimi leti priti tudi sedem dobrih let, kar je nam vsem znano že iz svetopisemskih zgodb. Zaupanje v lastno moč in v bodočnost našega naroda in države naj nam da sile, da bi učakali boljše čase.

zamašil luknjo, od koder piha, če ne po neha. Burja pa pravi: »Pusti me, hočem te oškodovati! Dam ti osla, ki ti bo denarje delaš. Kadar boš rekel: »Osel, rigaj!«, pa bodo cekini od njega šli.« — Kurent je bil zadovoljen, vzela je osla ter šel z njim v bližnjo krčmo. Notri ukaže oslu, naj riga — in naenkrat je bil pred njim cel kup cekinov. Koga naj bi bil krčmar bolj vesel kakor takega cehovca! Toliko časa so pili, da so Kurenta upijanili in je moral tam prenočiti. Krčmarju je bil pa osel tako všeč, da ga je ponoči zamenjal z drugim. Ko je drugo jutro Kurent od osla zahteval cekinov, navalil mu je ta na tla kup navadnih oslovskih fig.

Nevoljen nad to prevaro hiti Kurent nad burjo ter ji zažuga, da ji bo luknjo zamašil, ker ga je ogoljufala. »Pusti me«, pravi burja, »dam ti mizo, ki si bo sama z jedjo pokrila, kadar boš rekel.« Kurent vzame potolažen mizo in jo nese v tisto krčmo, kjer je bil prejšnji dan. »Kakor vidim, si prinesel prazno mizo; kaj pa naj prineseš nanič, če imaš še kaj cekinov od večeraj?« — »Nič, se odreže Kurent, imam sam vsega dovolj.« Nato ukaže mizi, naj se pogrne. Pri tej priči je bila miza polna najboljših jedi in pijač. Jedli in pili so zopet tako dolgo, da je Kurent vinjen zaspal in krčmar mu je ponoči zamenjal mizo.

Prihodnje jutro miza ni hotela ubo-

Zastopniki gostinstva pri g. predsedniku vlade in finančnem ministru

Zaradi odprave trošarinskega registra in omiljenja drugih trdot novega trošarinskega pravilnika, je na prošnjo naše zveze sklicala Državna zveza konferenco, ki se je vršila dne 10. in 11. januarja v Beogradu, in se je ob tej priliki izdelala tudi obširna resolucija.

Dne 10. januarja opoldan je bila deputacija v kateri je bil zastopnik naše zvezne uprave, tudi sprejeta pod vodstvom predsednika g. Vladana Bogdanoviča od g. predsednika vlade Dragiše Cvetkovića, ki je obljubil odpravo onih določil novega trošarinskega pravilnika, ki so nepotrebna in ki se z njihovo ukinitvijo ne škoduje predvidenemu finančnemu uspehu.

Važnejša je bila konferenca naslednjega dne 11. januarja, v sobi g. finančnega ministra dr. Šuteja, ki je že nekaj dni prej sporočil, da želi imeti daljše posvetovanje v zadevi trošarinskega pravilnika z zastopniki gostilničarjev. G. finančni minister, ki je sprejel deputacijo v prisotnosti načelnika g. dr. Friša je takoj uvodoma izjavil, da je

pripravljen dati vsakršno olajšavo, v kolikor ne bi šla v škodo finančnemu efektu. Deputanti so g. finančnega ministra opozorili, da niso prišli z namenom prositi za znižanje ali celo za ukinitve državne trošarine na vino in žganje, ker razumejo položaj, v katerem se danes država nahaja, pač pa ga prosijo, da naj se ne uvajajo nepotrebni administrativni ukrepi za izvajanje tega pravilnika, ker jih smatramo za škiano in za novo breme gostilničarskega stanu. Konferenca je trajala preko 1½ ure ter so deputanti prišli do prepričanja, da je g. finančni minister sicer odločen, da se pobira trošarina v vsej državi v enaki meri, da pa je pripravljen odrediti gotove spremembe tega pravilnika, posebno v kolikor se tiče odprave registra, plačilnega sistema, priznanje kala itd. G. finančni minister je želel, da pride z zastopnikom Državne zveze z g. gen. tajnikom Sekulovićem ponovno v dodir, da se o tem na podlagi iznešene resolucije in na konferenci donešenega zaključka izdelajo dokončno gotovi popravki te uredbe.

II. konferenca glede spremembe trošarinske uredbe v finančnem ministru

Ker je g. finančni minister izjavil pri zaključku prve konference, da se morajo naše zahteve podrobneje proučiti, vsled česar želi ponovnega razgovora, se je naš odposlanec 24. in 25. januarja ponovno zglasil v finančnem ministru, kjer je konferiral z referenti trošarinskega oddelka z načelnikom budžetskega oddelka, nato pa se je vršila pod predsedstvom g. pomočnika fin. ministra dr. Ante Filipančiča tri ure trajajoča seja v njegovem kabinetu. Na tej seji je g. pomočnik finančnega ministra pristal, da je pripravljen napraviti za dravsko banovino glede trošarinskega registra izjemo v tej obliki, da ostane v dravski banovini dosedanja pobiralni sistem, zakar pa se mora vendarle še posvetovati z predstavniki finančne kon-

trole, ki praktično izvršujejo trošarinske predpise. Na predlog našega zastopnika bo povabljen na to dokončno konferenco predstojnik finančne kontrole za dravsko banovino.

Kar se tiče obročnega plačevanja smo naleteli pri predstavniku finančnega ministru, kakor pri vseh referentih na najodločnejši odbor zgolj iz bojznosti, ker se misli da bi na podlagi obročnega sistema izbegnili gostilničarji in trgovci plačilo državne trošarine. Poznano je namreč, da so silno slabi plačniki v drugih banovinah, ker se zanašajo na odpise davkov, taks in trošarin, s čimur bi bil izjalovljen predvideni finančni efekt. Ker v tej točki nismo mogli priti do soglasja smo pustili njeno rešitev za 3. konferenco, kjer bo navzoč tudi predstojnik finančne kontrole, da po možnosti on kot praktik in uradna oseba ovrže vse do neke meje opravičene domneve predstavnikov finančnega ministru.

Dolgotrajni so bili razgovori nadalje glede založnih klet, katerih finančno

Kurent

Kurent je služil tri leta, pa je zaslužil tri krajcarje in eno suknjo. Ves vesel je obleče, vzame tri krajcarje ter posekakuje in vriska po bližnji trati pred hišo. Pride po poti berač in ga vpraša: »Kaj ti je, Kurent, da si tako vesel?« — »Kaj bi ne bil«, pravi Kurent, »tri leta sem služil, pa sem zaslužil tri krajcarje in eno suknjo!« — »O, ko bi ti meni enega dal!«, reče berač, »vidiš, ki sem ubožec!« Kurent je bil usmiljenega srca, seže v žep in mu da krajcar.

Drugi dan, ko je zopet skakal po trati, pride drug berač, ki ga tudi povpraša, zakaj je tako vesel. Kurent mu odgovori kakor onemu prejšnji dan. Berač ga poprosi v imenu božjem za krajcar — in Kurent mu ga da. Tretji dan pride tretji berač, in temu je dal še tretji krajcar. Četrty dan pride na pol razgaljen siromak ter ga poprosi za suknjo, zakaj huda burja je brila, da je berača res zeblo. »Kaj ti je mar«, mu pravi, »ki si še mlad in imaš gorko kri! Glej, jaz sem star in na pol gol, daj mi suknjo v imenu božjem! Ti si boš lahko drugo prisluzil, ker še lahko delaš. Bog ti bo povrnil, kar boš meni siromaku dobrega storil!«

Kurent sleče suknjo in jo da beraču. Pa burja je burja. Hudoga je začelo zebsti, tako da ji je zagrozil, da ji bo

gati, zato je šel Kurent zopet nad burjo in ji zagrozil kakor prejšnji dan. Burja mu da nato puško, ki je ustrelila, kar je hotel. Vzame puško in gre z njo v krčmo. Tam je pokazal, kako dobro zna streljati. Krčmarju je bila puška tako všeč, da ga je napojil in prenočil, ponoči pa mu je puško zamenjal. Zjutraj jo Kurent poskuša, pa je bila kakor vsaka navadna puška. Torej, hajd zopet nad burjo!

Zdaj mu je dala burja čudovite gosli, da je moralo vse plesati, kadar je godel nanje. Gre z njimi v prejšnjo krčmo in zahteva pijače. Pa krčmar mu je noče dati, češ da je prevelik pijanec. Kurent začne gosti in vse mora plesati. Obljubijo mu postreči, kar koli bo hotel, samo da neha gosti. Res mu prinesejo jesti, pa tudi toliko piti, da je vinjen obležal in zaspal. Krčmar mu je ponoči gosli zamenjal z navadnimi, ki niso imele take čudežne moči. Ves nevoljen gre Kurent zopet nad burjo.

Dala mu je sedaj dva železna bata ali kijca, rekoč: »Kadar boš rekel: Kijčka, bijta! — pa bosta stolkla in zdrobila, kar boš hotel!«

Ko pride zopet do krčme, je bilo že proti mraku in vežna vrata so bila zaprta. Kurent prosi, naj mu odpro; toda krčmar ga začne skozi okno kregati in zmerjati s pijancem in ponočnjakom, rekoč, da ne odpre, ker je prepozno in so vsi že v postelji. Kurent pa zakliče:

»Kijčka bijta!« in — naenkrat so bila vežna vrata na tleh in ravno tako tudi hišne duri. Ko pa krčmar le še noče iz postelje, ukaže Kurent, naj tudi po postelji začneta udrihati. Kmalu je bila postelja razbita, pa tudi po krčmarju je tako gorko padalo, da je takoj začel prositi, naj odneha, saj mu hoče dati nazaj vse, kar mu je bil prej zamenjal. Toda Kurent vzame nazaj le puško in gosli ter odide po svetu.

Pride do velike graščine, kjer graščak ravno pri okno sloni. Kurent ga pozdravi in povpraša, če potrebuje kakega lovca. »Da, potrebujem ga, pa mora znati dobro streljati. Vidiš tistega vrabca vrt drevesa? Če ga ustreliš, pa kar ostani!« — »Jaz ga bom ustrelil, pravi Kurent, toda le, če boste šli potem slečen ponj!« — »Pojdem, ker tako vem, da ga ne boš zadel«, odgovori graščak. Kurent ustrelil in vrabec pade z drevesa. Graščak se sleče in gre pod drevo. Kurent pa začne gosti. Kakor je godel, tako je moral graščak skakati. Vpil je na vso moč. Hlapci pritečejo, pa kaj, ko morajo tudi oni plesati. Kurentu se graščak vendarle začne smiliti, da odneha, toda v svojo nesrečo. Hlapci planejo nanj, ga zvežejo in zapro. Cez tri dni bi moral biti obešen.

Velike množice ljudi so prišle tretji dan na kraj, kjer bi moral Kurent umreti. Že je stal pod vešali in rabelj je imel tudi že vrv v rokah, da mu jo

ministrstvo radi ukinitve obročnega plačevanja toplo priporoča. Naš predstavnik je iznesel težkoče, ki onemogočajo gostilničarstvu založne kleti, ker so vezane s previsokimi taksami. Predlagali smo, da ostanejo založne kleti, ki so bile že enkrat dovoljene od strani finančne direkcije in banske uprave še nadalje v veljavi, nakar je g. pomočnik fin. ministra pristal. Istotako je osvojil naš predlog, da se za založne kleti ne zahteva komisijski pregled po komisiji iz Ljubljane in se bodo komisijski ogledi vršili po pristojnem oddelku finančne kontrole, dočim bo predvidena letna taksa za založne kleti razdeljena na več kategorij. Kar se tiče vinogradniških kleti od gostilničarjev-vinogradnikov vztraja finančno ministrstvo na tem, da se plača od vsega pridelka takoj državna trošarina, ker ne more za dravsko banovino delati tozadevnih izjem. Vse te odklonitve in domneve o možnosti tihotapstva elone zgoj na neurejenih razmerah, ki so posebno v pogledu javnih dajatev vladale in še vladajo v donavski in moravski banovini, kakor tudi deloma na drugih področjih naše države.

Velik odpor smo našli tudi glede zahteve po dovolitvi kala.

V pogledu 7½% skupnega davka na poslovni promet od žganja, ki se je moral plačati pri jakosti nad 40% je pomočnik finančnega ministra pristal, da se ta davek plača šele 50% odnosno 55% alkohola. Na koncu je predstavnik ponovno sprožil zahtevo o povrnitvi kmečke zaščite svoječasno iz te zaščite izločenim gostilničarjem, nakar je g. pomočnik finančnega ministra dr. Ante Filipič ponovno izjavil, da je pripravljen vrniti to zaščito majhnim gostilničarjem, kakor hitro dospje predlog od ministra pravde.

V tem obsegu se je vršila druga konferenca za spremembo trošarinske uredbe, ki pa je pustila še nerešena nekatera zelo važna vprašanja za tretji razgovor, kateremu bo prisostvoval kakor rečeno predstojnik finančne kontrole za dravsko banovino, da tudi on z dokazi ovzrže vse neopravičene domneve in odstrani strah predstavnikov finančnega ministrstva, v kolikor se seveda tiče dravske banovine in s tem omogoči pravilno rešitev nekaterih neznosnih trošarinskih predpisov.

Uspehi III. konference v finančnem ministrstvu

Dne 9. in 10. februarja se je v finančnem ministrstvu pod predsedstvom pomočnika fin. ministra g. dr. Ante Filipiča vršila ponovna in dolgotrajna konferenca na kateri so padli zaključki, ki pomenijo za točilce bistvene olajšave posebno v kolikor se tiče vodstva registrov, takojšnjega plačila državne trošarine na kraju nakupa vina ali žganja, oprostitve shraniščnih taks za shranišča vinogradnikov-točilcev, kakor tudi v pogledu spremembe za odobrenje in dovolitev shranišč.

Ker še ne moremo navajati teh zaključkov, dokler jih ne objavi finančno ministrstvo samo, kar se bo izvršilo še tekom tega tedna, naj povdarimo le v pomiritev gostilničarstva, da se trošarinski registri ne bodo vodili v vseh krajih in da so posebno shraniščne takse izredno nizke.

V kolikor pa želi članstvo imeti točnejših podatkov, naj se obrne takoj na pristojna združenja, sklicujoč se na našo okrožnico št. 182-5 z dne 11. II. 1940.

Kakšna navodila je izdala finančna direkcija

v pogledu drž. trošarine na vino in žganje podrejenim organom

Odsek za trošarine in takse je izdal dne 9. januarja t. l. na podrejene organe sledeča navodila:

Državno trošarino na vino in žganje plačuje principiemo kupec in to pri najbližjem oddelku finančne kontrole na sedežu prodajalca. Potrdilo o plačani drž. trošarini služi kot transportni dokument na potu od bivališča prodajalca do bivališča kupca. Prodajalec ni zavezan prijaviti prodajo vina in žganja.

Kupljeno vino in žganje, ki se nahaja bodisi pri potrošniku bodisi pri točilcu vina in žganja na debelo in drobno, mora biti krito s potrdilom o plačani drž. trošarini. Edino izjemo tvorijo točilci vina in žganja, ki so si pri fin. direkciji izposlovali dovoljenje za otvoritev in obratovanje trošarine prostega shranišča. Lastniki teh shranišč ne plačujejo drž. trošarine takoj pri nakupu vina in žganja, temveč šele pri iznosu tega blaga iz zasebnega shranišča. Na potu od prodajalca do shranišča odnosno od shranišča do shranišča mora biti vino in žganje krito s sprovođnico, iz katere mora biti razvidno, da drž. trošarina ni plačana. Vino in žganje, ki ga proizvajalec vozijo na trg zaradi prodaje, v kolikor je to v naši banovini dopustno, mora spremljati »propratnica«. Te propratnice izdajajo domače občine. Če je bivališče proizvajalca vina v drugi občini, v kateri leži vinograd, dovoljuje prevoz vina na dom proizvajalca, pristojni glavni oddelek fin. kontrole. Proizvajalci dobijo posebne knjižice, v katere vpisuje fin. organ vsak prenos odnosno prevoz vina. Vsak prenos vina v količinah nad 10 litrov in žganja v količinah nad 5 litrov mora biti krit s potrdilom o plačani trošarini (boleta) ali pa z računom potrjenim od fin. organa, da je drž. trošarina plačana. Kdor se ne more izkazati s takim potrdilom, se kaznuje kot tihotapec. Transportni gubitek pri vinu se priznava, v kolikor ga je — s 1½%, ležni gubitek pa, v kolikor faktično obstoja — do 0.5% mesečno in to od vpletene količine vina.

Gubitki se priznavajo tudi pri transportu, rektifikaciji in vskladiščenju žganja, kar je razvidno iz trošarinskega pravilnika.

Proizvajalcem žganja in vina, ki se bavijo s trgovino alkoholnih pijač na malo in debelo in s pridelovanjem teh pijač, smejo pristojni oddelki fin. kontrol za domačo uporabo dovoljevati izvestno količino iz lastnih snovi in na lastnem zemljišču proizvedenega žganja in vina brez plačila drž. trošarine. Oddelki morajo pri izdaji teh dovoljenj posebno paziti, da je vino in žganje pridelano iz lastnih snovi in na lastnem zemljišču.

V prejšnjem odstavku omenjeni žganjekuharji morajo v smislu čl. 17. zak. o drž. troš. in čl. 29. troš. prav. predložiti prijavo zaradi pridobivanja pravice, da smejo proizvajati žganje. Na podlagi te prijave se popiše žganjarna in se pri tej prilici tudi zapečatijo žgalne priprave. Žganjarji morajo voditi register o proizvodnji žganja po obr. 21., register o stanju žganja v žganjarni po obr. 22. in uporabljati prijave za rektifikacijo žganja po obr. 20. Če omenjeni žganjekuharji nimajo dovoljenja za zasebna shranišča za žganje, morajo takoj po končani žganjekuhi vso proizvedeno količino zatrosariniti.

Kar se tiče zalog vina in žganja, ki so se popisale dne 1. 1. 1940, pripominjamo, da je podpisano drž. trošarino po odbitku že plačane banovinske trošarine takoj izterjati. Stranke, ki predpisane trošarine ne morejo takoj poravnati, naj prosijo finančno direkcijo, da jim dovoli trošarino odplačevati v obrokih in to najkasneje do konca junija, do katerega termina mora biti plačana vsa trošarina.

Ce je bilo vino in žganje za časa popisa na potu, je dospelo vino in žganje pripisati popisani zalogi.

Nekaterim vinskim interesentom je banska uprava po čl. 19 pravilnika o višini, načinu izterjevanja in kontroli pri pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje v olajšavo trgovine dovolila, da smejo vnašati in spravljati vino in žganje v posebna skladišča pod nadzorstvom kontrolnih organov brez plačila banovinske trošarine. Ker so ta skladišča kljub ukinitvi ban. trošarine na vino in žganje ostalo še nadalje pod nadzorstvom finančne kontrole in bodo pri-

zadete stranke predvidoma v smislu čl. 53 troš. pravilnika prosile finančno direkcijo, da jim dovoli zasebno shranišče in da se z uvedbo novih predpisov ne bi otežkočila trgovina, je predlagati strankam sledeči postopek:

Stranke, ki ne reflektirajo na zasebno shranišče, za katero je treba plačati takso za dovolitev otvoritve shranišča letno takso za tekoče leto, poleg komisijskih stroškov za pregled skladišča, morajo zatrosariniti vso zalogo. Če pa tega ne zmorejo naenkrat, pa naj prosijo, da se jim dovoli državno trošarino odplačevati v obrokih do konca junija.

Končno pripominjamo, da je po trošarinskih predpisih smatrati za vino vino iz grozdja, ki je prevrelo. Vsled tega podlega drž. trošarini na vino tudi šmarnica, če je predmet prometa, kljub prepovedi, da se ista ne sme prodajati.

Prosta žganjekuha demoralizira in upropašča naš narod!

Priprava žganih opojnih pijač sega že v prastari vek. Kdaj je bil ravno začetak in kdo je bil izumitelj žganih pijač, se najbrž ne da popolnoma dognati. Znano pa je, da so že Egipčani stoletja pred Kristusom znali pripravljati žgane opojne pijače iz fig. Pozneje se je žganjekuha prenesla na Rusko, kjer so uporabljali za pridelovanje žganih pijač žito, ponajveč rž, in končno se je prenesla žganjekuha v ostale predele sveta, zakar so pričeli uporabljati razne vrste surovin, kakor žito, raznovrstno sadje, vinske drože in tropine kakor tudi raznovrstna zelišča.

Kot izumitelja žganih pijač se med narodom čestokrat imenuje samega peklenščka pri čemer tudi trdijo, da je žganje hudičeva pijača. Ni naš namen zagovarjati žganjepitje ako trdimo, da to popolnoma ne drži. Saj je žganje v mnogih primerih človeku tudi za zdrave. Ze nekdanj, kakor tudi še danes trdi-

Koliko gostilničarjev gre na letni dopust in odmor?

1 do 2%!! Vsi drugi pa se mučijo in delajo brez ozira na zdravje!

Zato vsaj doma pijte

Radenski zdravilni vrelec

tistega z rdečimi srci, našo najboljšo prirodno mineralno vodo

Zdravje in užitek!

zadrigne krog vratu. Graščak pa je gledal skozi okno. »Vsak obsojenec si pred smrtjo sme še nekaj izprositi«, spregovoril Kurent. »Jaz ne prosim za svoje življenje, pač pa, da bi smel še enkrat zagostiti. Dajte mi torej še enkrat gosli v roke!«

Vse ljudstvo je prosilo, da naj se mu prošnja usliši, le graščak ni hotel privoliti. Ko pa ljudje le ne nehajo prositi, dovolil je, a le pod tem pogojem, da ga za hrbet privežejo k bližnji smreki, da ne bi mogel plesati. Kurent začne gosti, ljudje plesati, graščak pa drgne s hrbtom ob smrekovo deblo, da je kar kri tekla. »Pustite ga«, zavpije graščak na vso moč, »naj gre kamor hoče, sicer bom ob hrbet!« — Vesel, da so mu pustili življenje, vzame Kurent gosli in gre v puščavo.

Prebival je v skalnati votlini po zgledu starih puščavnikov. Blizu votline je rasla velika češnja, ki je imela to lastnost, da ni mogel nihče z nje, če mu ni on rekel. Nedaleč proč pa je curljal izpod skale hladen studenec. Vse je bilo dobro, le kuhati ni imel s čim. Kako se mu je torej razveselilo srce, ko je prišel nekega dne mimo Ribničana s polnim tovorom loncev na konju. Kurent lepo poprosi lončarja: »Dajte mi lonec, vidite, da nimam v čem kuhati; plačati ga pa tudi nimam s čim, ker sem ubog puščavnik!« — »Preteto ne bodi«, pravi Ribničan, »če nimate s čim plačati, pa

dejlaj pojte, da si boste kaj zeslužil, saj moram jest tūd!« — Ko vidi Kurent, da ni nič, vzame gosli in začne gosti; Ribničan pa prime konja za uzdo in pleše z njim tako dolgo, da oba vrtoglav padeta na tla in vso robo zdrobita. — »Dobro si me izplačal, kruota«, pravi Ribničan, »pa pri moji veri, da me ne boš več videl, vajš, če si prav svet mož!« Rekši prime konja in odide.

Ce ima človek vodo pred nosom, pa posode ne, je pa tudi križ. Kako vesel je bil Kurent, ko kmalu po tem dogodku zagleda Slovaka od Trenčina korakati naravnost proti njegovemu domovanju s polnim jerbasom raznih steklenin. Tudi njega poprosi, naj mu v imenu božjem podari kozarec, ker si nima s čim vode zajemati. Ker se Slovak izgovarja, da ne more nič dati zastonj, vzame Kurent gosli in začne gosti, Slovak pa plesati, dokler se mu ne zvrtil in ne pade — steklenina pa se mu je razbila na drobne kosce. Kajpada se je tudi on priveril po svoje, da ga Kurent več ne bo videl.

Odslej je Kurent pridno čevljaril in živel tako bogoljubno, da mu je vsak dan angel prinesel jesti. Primerilo se je pa, da ga neki dan ni bilo. Ko pa pride prihodnji dan, ga vpraša Kurent, kje je pač bil prejšnji dan. Angel mu odgovori, da je bila neka duša v nevarnosti, da je ne bi hudobci vzeli ter da je moral pomagati rešiti jo. Kurenta je zgrabila

nevolja, pa je angelu rekel, da mu je ljubše, če pridejo ponj vsi zlodji, kakor pa, če noče angel vsak dan priti. Angel je žalosten odletel. Vragi pa so začeli prihajati drug za drugim.

Pride prvi vrag in Kurent ga vpraša, po kaj je prišel. »Po tebe«, mu odgovori, »saj si nas zahteval!« — »Nisem še pripravljen«, pravi Kurent, »zlezi med tem časom na tole češnjo, so ravno zrele!«

Pride drugi, tretji, četrti vrag itd. in vse je gori spravil. Celu zadnjega, ki je bil kruljav, je primoral, da je splezal na češnjo. Vragi so se nazobali češenj, radi bi bili vzeli Kurenta ter odšli z njim, ker so se spomnili, da je pekel brez varuha, toda s češnjo doli niso mogli. »Nikoli več nas ne bo pote«, so vpili vrage, »samo doli nam reci!« — Kurent prinese velik meh ter pravi: »Če vsi v tale meh skočite, smete doli, sicer ne!« Sila je huda reč. Vragi poskačejo torej v meh in Kurent ga zaveže. Pa med tem je bil tisti kruljavi vrag meh pregriznil ter odnesel rožičke. Kurent hitro zašije luknjo z dreto, dene v žep šilo in kladio, zadene meh na ramo ter gre po svetu.

Pride do kovačnice, kjer sta mojster in pomočnik ravno južinala. »Dober dan, oče«, nagovori Kurent mojstra, »bi li hoteli tale moj meh nekoliko potolči, pa z velikim kladivom, prosim!« — »Zakaj pa ne«, odgovori kovač, »kaj pa je no-

tri?« — »Vragi peklenški so notri, razen tistega kruljavega vsi«, odvrne Kurent. »Torej le po njih!« In je padalo, da je bila groza, pa tudi cvililo je v mehu, da je bil strah. — Ko se je Kurentu zdelo zadosti, zahvali kovača, dene meh zopet na ramo in gre dalje. Seveda so se vrage rotili, da jih nikdar več ne bo ponj in naj jih izpusti. Pa Kurent jih je hotel še nekoliko pokoriti. Pride do poda, kjer so mlatiči ravno pleve grabili. »Bog daj srečo, mlatiči!«, jih ogovori, »ali bi hoteli tale moj meh nekoliko pomlatiti?« — »Zakaj pa ne«, pravijo mlatiči, »le gori z njim!« — Pika pok, pika pok! je pokalo po mehu, iz njega pa tudi tako cviljenje in tulanje odmevalo, da so se vrage Kurentu vendarle začeli smiliti. Ko na njegovo besedo mlatiči prenehajo in vrage ponovno objubijo, da jih nikdar več ne bo ponj, jih izpusti na bližnjem bregu. Bili so vsi strti in polomljeni, da so se komaj zvalili v brezno.

Sleherni človek se enkrat tudi naveliča biti na svetu. Tudi Kurent je bil že sit tega življenja; napoti se torej na oni svet. Gre naprej pred pekel. Potrka in pravi: »Vratar, odpri vrata!« Vrag nekoliko odpre, pa Kurent ga precej s šilom dregne. »Tiščimo!«, zavpije vrag drugim peklenščkom, »Kurent hoče notri!« Tišče tako, da so parklji skozi duril prilezli. Kurent vzame kladio in parklje nazaj zakuje, da jih ne morejo ven

mo, da za prehlad ni boljše pomoči, kakor da se v postelji dobro pokriti pošteno oznojimo. Ne vemo, katero koli naravno sredstvo bi bilo zato bolj priporočljivo in izdatno, kakor skodelica dobrega čaja ali kuhanega vina? Ali je za trganje po udih kaj boljšega, kakor da se naribljesh z močno droženko ali tropinovcem, kateremu si pridjal nekaj morske soli. To nam popolnoma nadomešča drago — tako zvano francosko žganje, ki je seveda tudi žganje. Ali je za slab želodec kaj boljšega, kakor eno šilce »grenkega«? Poznamo ljudi, ki bi jih v rani mladosti pokopala griza, a so še danes pri življenju — ker jih je rešil brinjevec. In še mnogo takih primerov bi lahko našli, a prepustimo to zdravniški vedi.

Da! Žganje je človeštvu tudi v korist in zdravje — seveda dokler ne izkoristiš prekomerno njegovih lastnosti in dokler držiš v mejah njega učinek. Lahko ga popolnoma primerjamo ognju, ki je ljudem tako potreben in koristen, dokler človek čuva njegovo rast in oblast ter ga drži v gotovih mejah. Kakor je ogenj, kadar se izneveri naši pazljivosti ter prekorači svoje meje, strah in trepet ljudem, spravi posameznike, kakor tudi cela naselja v nesrečo in ob njih domove, tako je tudi uporaba žganja, kadar se pri posameznikih ali v družinah preveč udomači in preide v prekomerno uživanje iz navade, poguba za njih družinsko življenje in njih domove. Posebno pa povdarjamo, da ogenj ni za otroke, ravno tako po tudi ne žganje.

Žganjekuha je torej že nekaj obstojala in jo ne bo mogoče nikoli popolnoma zaustaviti. S popolno ukinitvijo bi se storila tudi gospodarska škoda, ker bi se brez žganjekuhe moralo mnogo surovin, ki niso za nobeno drugo uporabo — kakor vinske tropine, drože i. dr. — enostavno zavreči. Pač pa je bila priprava žganij pijač nekaj pod strogim nadzorstvom — žganjekuha je bila takorekoč državni monopol. Kakor količina napravljene pijače, tako se je dal tudi promet z žganjem nadzirati, ker so bili kotli za žganjekuho pod kontrolo finančnih organov. Vsak kotel je dobil pečat in kdor je hotel žganje kuhati, je moral to v naprej naznaniti kontrolnim organom, ki so ugotovili, po odstranitvi pečata, količino pridelane pijače in po brali za to predpisano takso. Po uporabi se je kotel zopet zapečatil in ga ni mogel nikdo »švarc« uporabljati. Zaradi stroge kontrole in ne ravno male takse, ni vsaki tvegati kuhati žganja in so uporabljali le surovine, katere niso bile za drugo uporabo. Kmetje so sušili sadje v veliko večjih količinah, katerega so otroci kaj radi jemali seboj v šolo, saj jim je bilo ljubše kakor kruh.

In danes? Žganjekuha je prosta. Kotli za žganjekuho romajo neomejeno od hiše do hiše, od vasi do vasi in so vedno v polnem obratu, tako da lastniki kotlov z izposojevanjem že prav lepo zaslužijo, saj računajo na uro en dinar izposojnine. Kuha se vse navprek, in dogodi se, da se odrta otroku jabolko od ust, samo da je kotel poln. Promet z žganjem nima kontrole, steklenice romajo od osebe do osebe, vse je alkoholizirano, kam prideš slišiš le robate besede. Nereditki so podjetneži, ki nosijo po trgih in sejnih steklenice z žganjem in frakljem v žepih, ter ga na bolj neopaznih mestih razpečavajo. Sliši se, da otroci, ki hodijo v šolo, nosijo s seboj

potegniti. Nato se napoti proti nebesom. Potrka na vrata in sv. Peter vpraša, kdo je. »Kurent sem, odpr mi, da grem počivat, sem sveta sit!« — »Ti ne moreš v nebesa, si ljudem preveč hudega prizadejal«, pravi sv. Peter, »doli pojdi v pekel!« — »Ali me ne marajo; komaj so me zagledali, začeli so vsi skupaj vrata tiščati! Pa če me že nočeš notri pustiti, odpr vsaj toliko, da vidim, kakšna so nebesa!« Komaj sv. Peter vrata na pol odpre, smukne kurent notri in zagleda za vrati svojo nekdanjo suknjo in tri krajcarje. Hitro se vsede na suknjo in noče več vstati, češ da na svojem sme vsakdo sedeti. Tako je kurent prišel v nebesa. Imajo ga za pomočnika zoper sitne in jezične ženske, kakor poje narodna pesem:

»Preljubi svet' Kurent, ti s svojimi darovi,

ženskam jezičnim polomi kosti, polomi kosti in zavij jim vrat, da ne bodo mogle nad možmi ragljat!«

namesto sadja — žganje. Kaj bo s tako mladino, ki se že v otroških letih zastruplja z alkoholom, si lahko predstavljamo. Nepregledne bodo posledice med našim narodom ako merodajne oblasti pravočasno ne posežejo vmes.

Prosta žganjekuha, proti kateri smo mi ponovno svarili, je dala razmah po višanju proizvodnje prevelikih količin žganja, je upejala prost promet z istim in s tem seveda tudi preobilno zavzivanje žganij pijač in s tem splošno pijančevanje. Prosta žganjekuha je potisnila ljudstvu »frakle v roke«, kakor smo čitali pred kratkim v nekem časopisu. Ne bomo razgrinjali, kateri časopisi so svoj čas tako hvalili ljudstvu, kaj so naši zastopniki dosegli dobrega za naš narod s tem, da so izposlovali prosto žganjekuho, veseli nas le, da tudi drugi sloji izprevidijo, da tu ne gre samo za gostilniške koristi, katere so nam ob takih prilikah vedno podtikali — ampak gre za splošno dobrobit in moralo naroda, kar se da nekoliko zopet omiliti, ako se napravi red in obnovi nadzorstvo nad žganjekuho in nad prometom z žganjem povsod — ne pa samo pri gostilničarju. B.

Na kak način se bo vršil odpis zaostalih davkov in taks

Finančni minister je predpisal pravilnik za odpis zaostankov do konca leta 1937. na davkih, taksah in na kaznih za davčne in taksne pregreške. Prošnje za odpis se morajo vložiti najkasneje do 23. marca 1940. pri občinah, v krajih pa, kjer se nahaja davčna uprava, pa pri tem oblastvu. Oseba, ki ima dolg, odnosno zaostanek na področju več davčnih uprav, mora vsaki davčni upravi predložiti posebno prošnjo. Prošnje se predlaga individualno. Oseba, ki prosi za odpis zaostankov na davkih in kaznih za davčne prekrške, kakor tudi za odpis zaostanka na taksah in kaznih za taksne prekrške, prosi za odpis z eno prošnjo.

Prošnja mora vsebovati podatke o celokupnem premoženju davčnega odnosno taksnega dolžnika, kakor tudi izjavo, da druge premoženjske in nepremičnine nima. Za dokaz naj priloži prosilec prošnji zemljoknjižni izpisek in potrdilo občine o premoženjskem stanju prosilca.

Vsakega 15. v mesecu pošlje občina davčni upravi vse pri njej vložene prošnje ter pristavi pri vsaki poedini prošnji svoje podrobno mišljenje o premoženjskem stanju in plačilni sposobnosti prosilca. Te od občin prejete prošnje pregleda v teku enega meseca davčna uprava ter da k vsaki prošnji svoj referat s predlogom. Istotako postopa s prošnjami, ki so se vložile neposredno pri davčni upravi. Davčna uprava sestavi nato k vsaki prošnji spisek iz davčnih glavnih knjig, ki je po letih specificiran. Z vsemi potrebnimi podatki opremljene prošnje predloži davčna uprava posebnemu odboru pet članov v katerem so šef davčne uprave kot predsednik, tri osebe, ki jih predloži občinski odbor in referent-uradnik dotične davčne uprave. Odbor daje k vsaki prošnji svoje mišljenje, ki pa je samo posvetovalnega značaja, dočim izda končno odločbo finančna direkcija. Odbor se sestane vsak mesec na poziv predsednika. O sejah odbora se obveščajo prosilci potom objave, ki se jo izvrši na običajen način in ki se jo izvši tudi na občinski deski. Prosilec lahko prisostvuje sejam odbora osebno, ali ga pa lahko zastopa pooblaščen zastopnik. Istotako lahko odbor poedine prosilce pozove na sejo, ako smatra za potrebno.

Davčna uprava pošlje nato prošnje onih prosilcev, katerih zaostanki ne presegajo 50.000 din na končno rešitev finančni direkciji, ki jih rešuje v komisiji obstoječi iz predsednika in dveh članov.

V nobenem slučaju pa se ne morejo odpisati zaostanki, če niso večji od enoletnega davčnega predpisa za leto 1938. Istotako se ne more odpisati zaostanek na skupnem davku, na splošnem prometnem davku in na luksuznem davku onim davčnim obveznikom, katerim se ti davki odmerjajo na osnovi § 6. zakona o skupnem davku na poslovni promet.

Vsi odpisi davčnih in taksnih zaostankov morajo biti izvršeni najkasneje do 30. junija 1940.

Prava domača kapljica
ORIGINAL
FRUŠKOGORSKI BISER
PRVOVRSTNA VINA V SODIH IN STEKLENICAH
VELEKLETARSTVA

B. MOSER

Z E M U N - MOSEROVA I
Zastopstvo v Ljubljani
M. C E S A R
LJUBLJANA VII - Gasilska 3 Tel. 2369
Zahtevajte ceniki!

Kakšne spremembe navaja novelacija zakona o neposrednih davkih?

Zemljarina.

Davka na dohodek od zemljišč se oproščajo tudi zemljišča tistih kmetovalcev, katerim se predpisuje zgolj zemljarina, če skupna vsota katastrskega čistega dohodka njih celokupnega zemljišča, samolastniškega in solastniškega, ki je v območju ene davčne uprave ne znaša več ko 1000 din.

Vsi člani enega skupnega hišnega gospodarstva, ki imajo zemljišča veljajo za enega zemljarskega davčnega zavezanca.

Osnovni davek za dohodek od zemljišč znaša za leto 1940. 10%, katastrskega čistega dohodka.

Lestvica dopolnilnega davka na podstavi katastrskega čistega dohodka znaša, od sedaj

od	do	2 % prej	2 %
1.000—	2.000 din	2 %	2 %
2.000—	4.000 „	3 %	3 %
4.000—	6.000 „	3,5 %	3,5 %
6.000—	8.000 „	4 %	4 %
8.000—	10.000 „	4,5 %	4,5 %
10.000—	12.000 „	5 %	5 %
12.000—	15.000 „	5,5 %	5,5 %
15.000—	20.000 „	6 %	6 %
20.000—	30.000 „	7 %	6,5 %
30.000—	50.000 „	8 %	7 %
50.000—	70.000 „	9 %	7,5 %
70.000—	100.000 „	10 %	7,5 %
100.000—	150.000 „	12 %	8 %
150.000—	250.000 „	14 %	8 %
250.000	dalje	16 %	8 %

Zgradarina.

Davka na dohodek od zgradb se oproščajo tudi obrtne zgradbe v kolikor ne služijo za prebivanje ali za prodajalnice ali za druga podjetja in druge obrate.

Nadalje se oproščajo zgradarine zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem in njihovim kmetijskim delavcem za prebivanje po občinah, kakor tudi zgradbe, ki služijo istemu namenu, a stoje zunaj okoliša mest, trgov in turističnih krajev kopalniškega značaja (dosedaj »krajev proglašanih za javna zdravilišča«).

Kot stroški za vzdrževanje in amortizacijo se morajo odbiti od vsote kosmate najemnine: v ostalih mestih, trgih, kopalniških in turističnih krajih 25% (dosedaj je bilo mesto »klimatskih in turističnih krajev« beseda »letoviščih«).

Kateri kraji naj veljajo za kopalniška, klimatske in turistične kraje določa ministrstvo za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrstvom za socialno politiko in ljudsko zdravje.

Dopolnilni davek po vsoti skupnega čistega dohodka vseh davkov zvezanih zgradb znaša:

od	do	2 % prej	2 %
10.000 din		2 %	2 %
10.000—	20.000 din	3 %	4 %
20.000—	30.000 „	4 %	6 %
30.000—	40.000 „	5 %	8 %
40.000—	50.000 „	6 %	10 %
50.000—	60.000 „	7 %	12 %
60.000—	70.000 „	8 %	14 %
70.000—	90.000 „	9 %	prej za
90.000—	120.000 „	10 %	vs ko
120.000—	150.000 „	11 %	nad 70
150.000—	250.000 „	12 %	tisoč din
250.000—	500.000 „	13 %	10%
500.000—	1.000.000 „	14 %	
1.000.000	dalje	15 %	

Dopolnilni davek po višji stopnji ne sme biti večji od davka po najbližji nižji stopnji povečanega za razliko osnove zaradi katere se uporablja višja davčna stopnja.

Davčna olajšava se daje: za 20 let v krajih z nad 50.000 prebivalci, potem v

krajih v katerih je sedež banovine, mestu Sušaku in zgradbam v okolišni črti v krajih, ki se proglašajo po čl. 36. za kopalnišča, klimatski in turistični kraji.

Pridobnina.

V prvo skupino, v kateri se nahajajo od vsega početka gostinski obrati so se sedaj uvrstili tudi odvetniki, pravni zastopniki, javni notarji, zdravniki, arhitekti, inženjerji, merilci, geodeti, veterinarji in carinski posredniki.

Za industrijska, rudniška, bančna, železniška, broderska, tramvajška in mednarodno transportna podjetja in menjalnice, kakor tudi za podjetja in obrate, med katere spadajo tudi gostinska podjetja, če je njih davčna osnova znašala za predhodno davčno leto najmanj 100 tisoč din ali njih promet v poslovnem letu pred davčnim letom najmanj din 2.000.000, se davčna osnova ugotovi po bilanci zasnovanih na poslovnih knjigah.

Za podjetja in obrate iz I. skupine čl. 42. zakona o neposrednih davkih med katere se prištevajo tudi gostinska podjetja se začne obvezno voditi poslovne knjige s prvim dnem koledarskega leta, ki sledi tistemu davčnemu letu, za katero je bila ugotovljena pridobninska davčna osnova za najmanj 100.000 din ali je njih promet v minulem poslovnem letu znašal najmanj 2.000.000 din.

Davčno osnovo in kosmati promet teh gori označenih davčnih zvezancev ugotavlja davčna uprava in nič več davčni odbori. Važna je tudi sprememba v davčni stopnji. Tako plačujejo od sedaj vsa industrijska, rudniška, bančna, železniška, broderska, tramvajška in mednarodna transportna podjetja in menjalnice, kakor tudi podjetja iz I. skupine čl. 42. zakona med katere se prištevajo tudi gostinski obrati, če je njih davčna osnova za predhodno davčno leto, znašala 100.000 din, ali njih promet najmanj din 2.000.000 12%. Vsi ostali iz prve skupine med katere spadajo tudi gostinski obrati, izpod 100.000 din davčne osnove kakor dosedaj 10%. Ostale davčne stopnje ostanejo nespremenjene.

Spremenjena je tudi pri pridobnini lestvica dopolnilnega davka in sicer takole:

do	10 000 din	2 % prej	2 %
od	10.000—	20.000 „	2,5 % „ 2,5 %
20.000—	30.000 „	3 % „ 3 %	
30.000—	40.000 „	4 % „ 4 %	
40.000—	50.000 „	5 % „ 4 %	
50.000—	70.000 „	6 % „ 5 %	
70.000—	90.000 „	8 % „ 6 %	
90.000—	120.000 „	10 % „ 8 %	
120.000—	150.000 „	12 % „ 10 %	
150.000—	250.000 „	14 % „ 12 %	
250.000—	500.000 „	16 % „ 12 %	
500.000—	1.000.000 „	18 % „ 12 %	
1.000.000	din dalje	20 % „ 12 %	

Iz tega vidimo, da postaja stopnja dopolnilnega davka šele preko 40.000 din čistega dohodka višja. Istotako se od 100.000 din čistega dohodka povečava stopnja pridobnine od 10 na 12%. Važna je tudi novost za one davčne zvezance, ki plačujejo pridobnino, minimalni davek, ki se predpisuje v onih slučajih, kadar promet davčnega zavezanca prekorači 2.000.000 din in kadar pridobnina in dopolnilni davek znašata skupno manj od minimalnega. Ta minimalni davek znaša:

2 din od 100 din prometa, če prekorači 2.000.000 din a ne prekorači 5.000.000 din, 3 din od 1000 din prometa, ki ne presega 10.000.000 din, 4 din od 1000 din prometa, ki ne presega 15.000.000 din.

To znači, da ne more biti pridobnina onega davčnega zavezanca, ki ima n. pr. 4.000.000 din prometa manjša od 8000 din. Pri prometu od 14.000.000 din ne

more biti pridobnina manjša od 56.000 dinarjev.

Podjetja in obrati, ki so zavezani plačevanju še posebnega davčnega dodatka znaša minimalni davek v 2-kratnem znesku.

Sprememba je nastala tudi pri lestvici pavšalne pridobnine za male obrtnike. Pavšalna pridobnina se s to novelo raztegne na male obrtnike v onih krajih, ki imajo preko 20.000 prebivalcev. Med male obrtnike se prištevajo one osebe, ki delajo z ročno možjo brez uporabe pogonskih strojev z največ dvema pomočnikoma ter plačujejo kot davek na leto:

v krajih	Če delajo brez tuje z enim z dvema pomoči pomoč.		
	brez tuje pomoči	z enim pomoči	z dvema pomoči
do 5.000 prebival.	80	150	240
do 10.000 prebival.	120	210	320
do 20.000 prebival.	200	330	480
preko 20.000 preb.			
1. kategorija	220	370	540
2. kategorija	260	420	600
3. kategorija	300	470	660
4. kategorija	340	520	720
v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani			
1. kategorija	300	450	640
2. kategorija	350	550	720
3. kategorija	450	650	960
4. kategorija	550	800	1200

Male obrtnike porazdeljuje v kategorije minister za finance.

Važna je nadalje sprememba v pogledu sestavljanja davčnega odbora. Doseđaj je polovico članov davčnega odbora postavljala na predlog davčne uprave finančna direkcija. Drugo polovico članov pa so izvolile pristojne zbornice izmed pridobninskih davčnih zavezancev okoliša dotičnega davčnega odbora. Sedaj pa izvolijo drugo polovico članov davčnega odbora tudi pristojne zbornice izmed pridobninskih zavezancev iz vsake občine. Nadalje mora predsednik davčnega odbora pozvati samo potrebno število članov in mora gledati, da pozove predvsem oba predstavnika zbornice tiste stroke, kateri pripada davčni zavezanec in katerih je vsaj eden z ozemlja njegove občine. Važna je nadalje tudi sprememba članov davčnih odborov, katere so postavile davčne uprave. Po novem smejo oblastva izmenjati tudi med 3-letno dobo člane davčnega odbora, katere postavi davčno oblastvo. Z novelacijo zakona o neposrednih davkih so se nadalje poostrele kazni za dejanja, ki so po tem zakonu kazniva. Poleg poostrene denarne kazni se sme izreči celo zapor na kazen, ter trpi stroške izvršitve zaporne kazni pravomočno obsojeni, po njegovi smrti pa njegovi dediči.

Huda borba proti državni trošarini na vino in žganje

Iz vseh krajev države prihajajo poročila, da se vrše protestna zborovanja proti uvedbi državne trošarine na vino in žganje ter se skuša ta stvar vreči celo na politično polje, kjer igra zopet demagogija glavno vlogo.

Nihče ne plača rad davkov, taks in trošarin, posebno če so tako neenako razdeljene, kakor je to ravno v naši državi slučaj; toda končno je vendarle treba pretehtati vprašanje, kako naj država krije na drug način velike izdatke, ki jih terjata današnji čas, ne da bi uvedla nove davkatve. Če bi vsi enako plačevali in če bi bile te davkatve skozi 20 let enako odmerjene po vsej državi, bi bil gotovo davčni vijak danes znosnejši kakor pa je. Tako smo videli, da so nekateri banovine, ki bi lahko same doprinesle brez velikih bolečin marsikateri dohodek v državno blagajno, dobivale kritja za njihove izdatke iz državne blagajne na račun drugih banovin. Na teh posvetovanjih, ki smo jih imeli glede spremembe uredbe in pravilnika smo prišli še bolj do spoznanja, da se v južnejših banovinah hočejo znebiti vsake kontrole in da so pripravljani plačati le toliko, kolikor želi vsak sam dati prostovoljno svoj delež na oltar domovine. Ni čuda, da so bile življenjske prilike vsled tega tako različne in je bil skrajni čas, da je dobil finančni resor v roke človek, ki je odločen, da napravi temu nezdravemu stanju enkrat konec. Vprašanje je le, če se mu bo posrečilo te razmere predručati, ker tam doli ne poznajo šale, če se gre za žepce. Pa menda vendar ne sega državljanska zavest le do možnjčka.

Nekatere važne spremembe in dopolnitve zakona o taksah

Zastaranje taks.

Pravica države do odmere redne takse zastara v 5 letih. Ko mine tisto koledarsko leto, v katerem sta za prijavo zavezana stranka ali oblastvo predložila pristojnemu oblastvu prijavo ali podatke za odmero takse. Če pa prijava ni bila obvezna, ko mine tisto koledarsko leto, v katerem je finančno oblastvo zvedelo, da je nastala takсна obveznost.

Če taksni zavezanec ali oblastvo svoji zakoniti dolžnosti vobče ne zadostita in se za to taksa ne odmeri ali kaka taksa, ki bi se morala plačati brez uradne odmere, ne poravnana, začne 5 letni rok zastaranja teči, ko mine tisto koledarsko leto, v katerem je finančno oblastvo bilo moglo takso odmeriti ali predpisati.

Pri listinah, spisih in drugih taksnih predmetih, za katere se plačuje taksa v kolkih ali se namesto v gotovini lahko plača tudi v kolkih, začne teči 5-letni rok, ko mine koledarsko leto, v katerem je finančno oblastvo za tako listino, spis ali predmet zvedelo.

Če pa je preteklo 30 let od tistega koledarskega leta, v katerem je nastala takсна obveznost in v tem času oblastvo ni bilo moglo takso odmeriti ali pobrati, velja, da je pravica države do takse vsekakor dokončno zastarela.

Zneski takse, ki so bili zaradi nepravilne odmere ali vobče zaradi nepravilne uporabe zakonskih predpisov nezadostno odmerjeni ali plačani, se morajo še naknadno odmeriti, če ni minulo 5 let od konca tistega koledarskega leta, v katerem je prej odmerjena ali plačana taksa dospela v plačilo ali bila plačana oziroma v katerem je bila na pritožbo vročena pravomočna odločba izzemšči pravomočne razsodbe upravnega sodišča in državnega sveta, izdane o zakonitosti in pravilnosti redne takse v celoti.

Pravica države do plačila že odmerjene redne takse zastara v 5 letih, ko mine tisto koledarsko leto, v katerem je zadobila odločba o taksi ali kazni pravno moč.

Zastarevanje pravice države do odmere se prekine z vsakim uradnim aktom v tem predmetu, ki je bil davčnemu zavezancu ali njegovemu pooblaščenцу predpisno javljen.

Spremembe v tarifnih postavkah

Tar. post. 12. Za kupne in prodajne pogodbe se plačuje taksa po vrednosti, in sicer:

- Za nakup in prodajo premičnin (dosedaj 1%) 2%;
- Za nakup in prodajo nepremičnin (dosedaj 4%) 6%.

Tar. post. 52. Pri državnem svetu in upravnih sodiščih se plačujejo te-le takse:

- Za tožbe vložene pri državnem svetu zoper ukaze in odločbe ali postopanje vseh administrativnih oblastev 50 din;
- za tožbe vložene pri upravnem sodišču zoper odločbe ali postopanje vseh administrativnih oblastev 30 din;
- za pritožbe vložene pri državnem svetu zoper razsodbe in odločbe upravnih sodišč 100 din;
- za tožbe za obnovo spora pri državnem svetu 400 din;
- za tožbe za obnovo spora pri upravnem sodišču 300 din;
- za pritožbe državnemu svetu, da bi izdal odločbo namesto upravnega oblastva 20 din;
- če je predlog spora ocenljivega značaja se plačuje a) za razsodbe od vrednosti spornega predmeta 1%, b)

VAŽNO! Gostilničarji, ki žele zaprositi za shranišča, naj se v lastnem interesu nemudoma obrnejo po podrobnejše podatke na združno pisarno, sklicujoč se na našo okrožnico št. 182/5 z dne 11. II. 1940. Tam se d o b e tudi ostala pojasnila, ki se tičejo trošarinske uredbe in pravilnika.

za odločbe iz čl. 19. in 24. zakona o drž. svetu in upravnih sodiščih:

- pri državnem svetu 200 din;
  - pri upravnem sodišču 100 din;
8. Če je predmet spora neocenljivega značaja se plačuje a) za razsodbe drž. sveta 400 din; b) za razsodbe upravnega sodišča 200 din.

Važne so nadalje pripombe k tej tar. post., in sicer: Če in kolikor se tožbi (pritožbi) ugotovi in odločba upravnega oblastva iz katerega koli razloga pravomočno razveljavi, se mora ta taksa za razsodbo ali odločbo tožitelju vrniti. Odločbo o povračilu izda drž. svet dokončno, upravno sodišče pa s pogojem, da dobi njegova razsodba (odločba) pravno moč. To vse se izreče v isti razsodbi (odločbi) s katero se upravni akt razveljavi ali potrjuje.

Če je vrednost spornega predmeta ocenljiva, pa se iz katerega koli razloga ne da ugotoviti naprej, marveč šele po dokončanem sporu, se pobere odstotna taksa za razsodbo ali odločbo šele po dokončanem sporu, če se tožbi (pritožbi) ne ugotovi.

Oblastvo, čigar akt je bil predmet tožbe skrbi za plačilo takse, katere višino označi državni svet v razsodbi.

Tar. post. 53. Za pritožbe zoper odločbe upravnih oblastv in samoupravnih stvarih (po zakonu o mestnih občinah, po zakonu o občinah) se plačuje:

- pri državnem svetu 200 din;
- pri upravnih sodiščih 100 din.

Z odločbami v samoupravnih stvarih se tukaj razumejo odločbe, s katerimi se zadržijo od izvršitve odločbe občinskih oblastv, o razrešitvi občinskih funkcionarjev itd.

Tar. post. 62. Tu se spreminja 4. pripomba te tar. post. glasom katere se buffeti, prodajalnice užičkih proizvodov in vinarsko žganjarske prodajalnice uvrščajo pri odmeri točilne takse v one kategorije, ki so določene za gostinsko obrt.

Dočim plačujejo ne glede na kraj, kjer se izvršujejo najvišje takse po toč. a, b, c, č in d te tarife, od sedaj le še samo delikatesne, slaščičarske in ostale njim podobne trgovine, ki točijo pijače v odprtih ali zaprtih posodah za konzum v poslovnih prostorih.

Tar. post. 92., ki se plačuje za dovolitve za opravljanje obrta se je povišala za 100% in znaša od sedaj naprej za gostinske obrte sledeče:

a) hoteli za vsako gostinsko sobo:

V krajih do 5000 prebivalcev 50 din, v krajih od 5000 do 50.000 prebivalcev 100 din, v krajih od 50.000 do 100.000 prebivalcev 150 din, v krajih nad 100 tisoč prebivalcev 200 din.

b) restavracije brez hotelskega obrata

v krajih do 10.000 prebivalcev 1.000 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 1.600 din, v krajih od 50.000 do 100.000 prebivalcev 3.000 din, v krajih nad 100 tisoč prebivalcev 4.000 din.

c) restavracije s hotelskim obratom

plačajo takso pod a) in b) te točke po številu prebivalcev.

č) gostišča in ostajališča: v krajih do 10.000 prebivalcev 200 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 400 din, v krajih od 50.000 do 100.000

prebivalcev 600 din, v krajih nad 100.000 prebivalcev 1.000 din.

d) kavarne:

v krajih do 10.000 prebivalcev 600 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 1.000 din, v krajih od 50.000 do 100 tisoč prebivalcev 1.600 din, v krajih nad 100.000 prebivalcev 2.000 din.

e) kavarne

z omejeno točnjo ali prodajo pijač samo v steklenicah:

v krajih do 10.000 prebivalcev 200 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 400 din, v krajih od 50.000 do 100 tisoč prebivalcev 600 din, v krajih nad 100.000 prebivalcev 1.000 din.

f) bari:

v krajih do 100.000 prebivalcev 6.000 din, v krajih nad 100.000 prebivalcev 10.000 din.

g) gostilnice, buffeti

vštevši tudi prodajalnice užičkih proizvodov:

v krajih do 10.000 prebivalcev 600 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 1.000 din, v krajih od 50.000 do 100.000 prebivalcev 1.600 din, v krajih nad 100 tisoč prebivalcev 2.000 din.

h) penzije:

v krajih do 5.000 prebivalcev 200 din, v krajih od 5.000 do 10.000 prebivalcev 400 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 600 din, v krajih od 50.000 do 100.000 prebivalcev 800 din, v krajih nad 100.000 prebivalcev 1.000 din.

i) ljudske kuhinje:

v krajih do 50.000 prebivalcev 200 din, v krajih nad 50.000 prebivalcev 400 din.

j) krčme — pivnice:

v krajih do 10.000 prebivalcev 200 din, v krajih od 10.000 do 50.000 prebivalcev 400 din, v krajih od 50.000 do 100.000 prebivalcev 600 din, v krajih nad 100 tisoč prebivalcev 1.000 din.

k) za obrate, kjer se prodajajo samo mlečni proizvodi (zdravljak) 100 din;

l) za obrate, v katerih se prodajata samo ava in čaj (kavarniški in čajni obrti) 100 din.

Spremembe k taksnemu zakonu veljajo od 23. decembra 1939 dalje.

Vpliv znižane občinske trošarine od alkoholnih pijač na občinske proračune

Zaradi novega maksimiranja občinske trošarine, ki stopi s 1. aprilom v veljavo sta kr. banska uprava in Zupanska zveza napravili vse mogoče korake, da se čl. 5. uredbe o spremembah in dopolnitvah zakona o drž. trošarini iz leta 1939. spremeni, odnosno da se njegova veljavnost za celo proračunsko leto 1940-41 odloži.

Iz teh predstavk, ki vsebujejo zanimive statistične podatke posnemamo, da znaša povprečni odstotek občinskih dohodkov 91%, in da so v vseh občinah uvedene trošarine na alkoholne pijače, ki tvorijo glavni dohodek v občinskih proračunih. Občinske takse donosajo pri celokupnih dohodkih 80,125.159 din le malenkosten donos 3,005.076 din. Od 407 občin pobira 39 mest in trgov občinsko trošarino od vina po 1.50 din od litra, ostalih 368 občin pa 1 din od litra. V letu 1938-39 je znašal donos občinske trošarine v 403 občinah 28,802.601 din, v 35 podeželskih mestih in trgih (brez Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuj) 6,037.506 din, v ostalih 368 vaških občinah pa 22,765.095 din.

Zaradi maksimiranja občinske trošarine od 1. aprila 1940 dalje se mora v 403 občinah znižati trošarina na 50 din od hl vina, na žganje pa na 3 din od hl alkohola. Tako se bo morala trošarina v 35. podeželskih mestih in trgih znižati za 2/3, kar pomeni izpadek za 4,025.004 din, pri ostalih 368 občinah pa se bo trošarinska stopnja znižala za polovico ter znaša potemtakem izpad

Domača žganjarna in destilacija

„JELEN“

Velika zaloga vseh vrst pristinega domačega žganja, raznih likerjev, ruma, malinovca, vermoutha itd. na drobno in na debelo. - Dobro blago! - Nizke cene!

IVAN ZALETEL

Telefon šte. 710

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

11.382.547.50 din. Skupno bo znašal izpadek zaradi maksimiranja trošarinske stopnje v proračunskem letu 1940-41 15.407.551.50 din.

Davčni predpis je znašal v 403 občinah v letu 1938-39 48.962.246 din, ter odpade na 35 podeželskih mest in trgov 8.579.000 din na 368 vaških občin pa 40.383.246 din. Zaradi izpadka trošarin na alkoholne pijače se bodo morale zvišati občinske doklade povprečno na 32% in sicer bi vaše občine krile izpadlo trošarino s povišanjem doklade za 29%, podeželska mesta in trgi pa bi krili izpadek z zvišanjem občinskih doklad za 47%.

Potemtakem bi se moral proračun za leto 1940-41 zvišati v vaških občinah od 91% na 123%, pri podeželskih mestih in trgih pa od 91% na 138%.

Ker bodo morale občine v novem proračunskem letu obremeniti proračune še z obveznimi izdatki za zaščito pred zračnimi napadi iz zraka in z izdatki o državni mobilizaciji, na drugi strani pa se odzema dohodki, kakor to trdi Zupanska zveza — je jasno, da je sestava občinskih proračunov za leto 1940-41 ob danih zakonih in navodilih nemogoča. Tako pravita banska uprava in Zupanska zveza soglasno.

PRAVOCASEN OPOMIN

Sluke, ki smo jih gledali v pretekli jeseni, ko so hiteli obvezniki izvrševati svojo državljansko dolžnost se še danes niso izgubile iz spomina. Kakor smo čuli je takoj nato izdala kr. banska uprava na vse občinske uprave in naravno tudi na sreska načelstva okrožnico z navodili, da je treba z vsemi sredstvi pobijati alkoholizem. Ker se bojimo, da smatrajo upravne oblasti še vedno gostilno kot torišče alkoholizma je treba pripomniti, da ne igrajo gostilniški obrati že davno nič več one vloge pri konzumu vina in žganja, kakor je bilo to v prejšnjih časih, ko je vladal red in ko se je točilo le v gostilnah.

Gostilničarji se že leta in leta sprašujemo, kako je mogoče, da prihajajo rekruti ali oni, ki gredo na nabore v pijanem stanju ko je vendar pod najstrožje kaznijo zabranjeno gostilničarjem v teh dneh točenje alkoholnih pijač. Uganjka postane takoj rešljiva, če se ugotovi, da se vsa ta vojaška mladina opija na potu od doma do vojašnic pri kmetih, ki prodajajo žganje in vino v poljubnih količinah.

Vse to je poznano žandarmeriji in če je tem organom poznano, je poznano tudi upravni oblasti, zato je potrebno, da se v pravem času zaveži pristoje točenje alkoholnih pijač po kmetih, predno skopni letošnji sneg, ker se bo kakor se čuje takoj nato oživel zopet promet po železnici in cestah. S tem hočemo poudariti, da bi bilo silno opasno, če bi se že drugi ob takih prilikah pojavile slike, ki ne delajo čast slovenskemu narodu in ki kažejo na naravnost opasno popustljivost varnostnih organov. S tem hočemo odvrti v naprej vsak občutek, ki gre ob takih prilikah jako rad na račun gostilničarskega sloja.

Ponekodi so vojaške oblasti postavile pred gostilne celo straže, ki so odganjale vojaške obveznike, pa je bilo vkljub temu nešteto primerov pijančevanja, ker so tisti, ki so bili od gostiln pregnani, dobili v poljubni količini vina in žganja pri kmetih, kjer se je pilo, jedlo in veselo vsevnaprek, ne da bi se za to početje in kmečko rajanje kdo zmenil.

Upajmo, da bodo varnostne oblasti pravočasno pokrenile vse potrebno, da se pijančevanje zaveži in da se vrne pravica točenja izključno le gostilničarskemu stanu, ki je pod stalnim nadzorstvom in pod stalno grožnjo policijskih oblasti.

UREDBA Z ZAKONSKO MOCJO O REKVIZICIJI

Ministrski svet je predpisal uredbo o rekviziciji s katero se lahko v slučaju potrebe rekvirirajo vsa sredstva, ki so potrebna za državno obrambo. Rekvirirana sredstva se plačujejo predvsem v denarju, če ni razpoložljivih sredstev pa s boni ali rekvizicijskimi priznancami. Pod rekvizicijo spadajo: sredstva za prehrano ljudi ter prehrana za živali in stelja, jezna, vprežna in tovorna živina s opremo, vozila na živalski, mehanični in motorni pogon z opremo, železniške proge in ves železniški material, industrijska in obrtna podjetja, gradbeni

material, orodje, stroji, sredstva za kurjavo in razsvetljavo, pisarniška oprema, posteljne stvari, oblačila, osebna in taborska oprema in kuhinjske priprave in potrebščine, bolnice, sanatoriji, zdravila, obvezila in bolniška oprema, kmetijske priprave in orodje, semenje, umetna gnojila ter vsa ostala premična in nepremična imovina, prostori, poslopja in sredstva neizogibno potrebna za življenje in delovanje vojaške sile.

Pod rekvizicijo ne spadajo: priprave, orodje in potrebščine, ki služijo posameznikom kot edino in neizogibno sredstvo za njegovo nujno vzdrževanje kakor za vzdrževanje njegove familije, nadalje se v zaledju ne sme rekvirirati človeška in živalska hrana, ki je neogibno potrebna vzdrževanju prebivalstva za štiri mesece od dne rekvizicije, pri čemur se računajo obroki po razpredelnih, ki so predpisane za prehrano prebivalstva. Na bojnem torišču je treba pustiti prebivalstvu sredstva za prehrano za najmanj en mesec od dne oprave rekvizicije.

V pripravljenem stanju se smejo rekvirirati živali in vozila samo za plačilo v gotovini.

Za vsako rekvizicijo se izda pismena naredba. Rekvizicijo izvrši komisija sestavljena z najmanj treh članov, katerih eden mora biti zivlist, ki je član občine, v kateri se rekvizicija vrši.

DAROVANJE PIJAČ V LOKALIH, KI NIMAJO PRAVICE TOČENJA

Vinogradniki in kmetje se pogosto izgovarjajo, da ne prodajajo vina in žganja, temveč ga le darujejo, vsled česar ne kršijo niti točilnih niti obrtnih pravic. Drugačnega naziranja je gen. direkcija za davke, ki je izdala pod št. 31.012 od 15. marca 1927 pojasnilo, ki ga naj ponovimo v svrhu pobiranja šušmarstva. To pojasnilo se glasi:

»Za pojmi »točenja pijač«, za kar se plača točilna taksa je zadostna činjenica, da se v nekem lokalu od strani občinstva redno naročuje in pije in da se pijača oddaja od strani lastnika lokala ne oziraje se na to, če se morda to točenje vrši pod izgovorom »darovanja«, »pogostitve«. Jasno je, da bi redna »pogostitev« poznanih in nepoznanih gostov dovedla jako hitro do propasti obrata kljub temu, da bi bil tak poklic za naše domače prilike in čas v katerem živimo popolnoma nemogoč in nerazumljiv.

Očividno je, da se v teh lokalih vrši točenje pijač za denar ali za kako drugo protiuslugo in da se vse to vrši z namenom, da se izogne plačanju točilne takse.

Pojasnilo gen. direkcije, ki je še danes v veljavi je torej popolnoma jasno, zato opozarjamo na njega vse članstvo, ki naj pazljivo motri take stalne pogostitve in jih dosledno prijavlja v svrhu kaznovanja in brezobzirnega preganjanja šušmarstva. Članstvo pozivamo, da lahko prijavi vse konkretne slučaje tudi neposredno na zvezno pisarno. V borbo proti šušmarstvu mora stopiti vsak, da se ga vsaj omeji, če ga že ni mogoče popolnoma iztrebiti.

SPREMENBA DOLOČB, KI GOVORE O POSEBNEM PRISPEVKU ZA NARODNI OBRAMBNI SKLAD

Kakor znano, se plača poseben prispevek za narodni obrambni sklad na osnovi skupne obremenitve z zemljarino, zgradarino, pridobnino, društvenim davkom, rentnino, uslužbenkim davkom in z davkom na samsce. V to odmero osnovno pa ne spada davek na poslovni promet, luksuzni davek in vojnika.

Stopnje tega prispevka so sedaj spremenjene in sicer se plača:

od 10 din	10%	preje 15%
od 25 din	10%	preje 18%
od 50 din	12%	preje 20%
od 100 din	14%	preje 20%
od 300 din	16%	preje 20%
od 500 din	18%	preje 20%
od 1.000 din	20%	preje 21%
od 2.000 din	22%	preje 21%
od 3.000 din	24%	preje 22%
od 5.000 din	27%	preje 22%
od 10.000 din	30%	preje 22%
od 20.000 din	33%	preje 23%
od 40.000 din	36%	preje 23%
od 50.000 din	36%	preje 24%
od 100.000 din	39%	preje 24% itd.

PRIJAVA ZA ODmero DAVKA NA POSLOVNI PROMET NA POSEBNI TISKOVINI

Vkljub opozorilu, da se mora v letošnjem letu predložiti prijava za odmero davka na poslovni promet na uradni tiskovini, dobivamo poročila, da gostilničarji predlagajo te prijave kakor prejšnja leta na navadnem papirju. Vse prijave za odmero davka na poslovni promet, ki niso vložene na uradni tiskovini so neveljavne.

REPERTORIJ »SPLOŠNI PREGLED DRAVSKE BANOVINE«

Kr. banska uprava nas je z dopisom I. št. 12.597-1 z dne 23. decembra 1939 opozorila, da je izdala repertorij »Splošni pregled dravske banovine«, ki ga je priredil državni statistični urad v Zagrebu. V prvem delu knjige so objavljeni najvažnejši statistični podatki za vsako občino in srez, ki jim sledi pregled upravne razdelitve banovine z navedbo vseh državnih upravnih oblasti, zavodov, ustanov, samouprav in samoupravnih institucij. Pri teh poglavjih so tudi pregledne razpredelnice o razdelitvi srezov, občin, na sodne okraje, vojna okrožja, davčne in katastrske uprave ter oddelke finančnih kontrol. V splošnem delu je tudi seznam pošt, železniških postaj, avtobusnih prog in najvažnejših cest. V drugem delu je dodan še natančni abecedni seznam vseh krajev z navedbo občine in pošte pri vsakem kraju.

Knjiga, ki obsega 260 strani se naroča pri ekonomatu kr. banske uprave in stane vezana 120 din, broširana 110 din.

Knjigo najtopleje priporočamo, ker je nujno potrebna slehernemu poslovnemu človeku.

KONFERENCA GOSPODARSKIH ZBORNIC V LJUBLJANI

Dne 17. in 18. januarja so se zbrali predstavniki gospodarskih zbornic iz vse države, da razmotrivajo o novih davčnih reformah. Tej konferenci je prisostvoval kot zastopnik finančnega ministra njegov pomočnik g. dr. Ante Filipančič.

Kot zastopnik gostinstva, se je konference udeležil tudi predsednik gostinškega odseka g. Ciril Majcen, ki je g. pomočnika ministra upoznal z zahtevami gostinstva smiselno resoluciji, sklenjeni na konferenci gostinskih delegatov v Beogradu. Pri tem je dobil pristanek g. pomočnika finančnega ministra, da se bo glede trošarinskega pravilnika sklical posebna interna konferenca.

KAKSNE ZAHTEVE IMAJO GOSTILNIČARJI V POGLEDU SPREMEMBE TROŠARINSKEGA PRAVILNIKA? (Iz resolucije Državne zveze)

1. Da se trošarinski register ukine in da prevzame kontrolo nad prometom z vinom finančna uprava brez sodelovanja gostilničarja. V trošarinsko zaprtih mestih, kakor so Ljubljana, Zagreb, Osijek itd., naj se pobira državna trošarina po istih organih in na isti način, kakor se je dosedaj pobirala banovinska trošarina.

2. Da se državna trošarina plača od soda, ki se stavi na pipo brez pečatenja sodov.

3. Da občinske trošarine na vino in žganje ne smejo biti večje od 50% državne trošarine.

4. Da se pri plačanju državne trošarine odračuna pri vinu 5%, pri žganju 3% kala.

5. Da se dovolijo založne kleti brez plačanja občasne takse po tar. post. 214, ki znaša na leto 1000 din in da se vsem onim, ki so dobili v prejšnjih letih pravico do založnih kleti, na podlagi rešenja finančne direkcije pripoznajo te kleti brez nadaljnega komisijskega ogleda in težkoč.

6. Da se 7.5% skupni prometni davek pobira od žganja šele pri jakosti nad 50% odnosno 55%.

HOTELIRJI IN GOSTILNIČARJI!

Nabavite si za Vaše goste

planinsko cvetlični med

le v **MEDARNI**

LJUBLJANA - Židovska 6

katera Vas najbolje pošteže.

Višek užitka pri kosilu

ni znabiti kaka posebno rafinirano pripravljena jed, ampak občutek, kadar vstanete od mize. Zgodí se, da od z vsemi mogočimi slasticami obložene mize vstanete vendar nezadovoljni. Želodec Vam stavlja, in prebavni aparat Vam narekuje, da nekaj ni v redu. — Tu morate napraviti zopet red! Dobro sredstvo za dosego je naravna Rogaška slatina. — Pijte pred in po kosilu po en kozarec in po možnosti tudi jutraj na tešče, pa bo Vaša prebava kmalu zopet v redu. Lahko bode zopet brez skrbi jedli kar Vam tekne.

Pri mizi naj torej nikdar ne manjka Rogaška slatina!

Rogaška Slatina

Kaj smo zahtevali?

»Naše Gorice« za njimi pa še nekateri drugi časopisi so poročali, da smo glede spremembe za izdajo dovoljenj vina lastnega pridelka in glede ureditve prodaje sadjevca izdelali predlog, katerega smo poslali kr. banski upravi v razmotrivanje in rešitev. Vsled našega predloga je nastalo v vinogradniških in v kmečkih vrstah veliko razburjenje, znak, da nam ne prepuščajo obrambe.

Kaj bomo govorili o smotrnosti sedaj obstoječe naredbe za izdajo pooblastil za vinotoče pod vejo, ko pa je postala vsaka vinogradniška hiša kljub tej uredbi že gostilna in ko se v sadonosnih krajih v sleherni kmečki hiši ne prodaja samo sadjevec lastnega proizvoda, temveč se ga celo dovažja iz drugih krajev in se ga toči na gostilniški običaj. Seveda, da se ne prodaja ob teh prilikah samo vino, šmarnica in sadjevec, temveč se izkuvavajo tudi raznovrstna jedila, ob nedeljah in praznikih, pa se vrše prave veselice z godbo in plesom.

Kaj smo zahtevali? Zahtevali smo da se prepusti pravica točenja vina v obliki vinotoča pod vejo le siromašnemu vinogradniku, da pa se od točenja izločijo razni industrijci, graščaki, veletrgovci, advokati, zdravniki, veliki vinogradniki in ostali premožni sloji, ker točijo vino zgolj iz špekulativnih ozirov, čeprav bi svoj pridelček prav lahko prodali na veliko.

In kaj smo zahtevali zaradi sadjevca? Nič drugega, kakor da se prepove kmetovalcem točenje sadjevca, katerega naj prodajajo na isti način, kakor prodajajo vinogradniki svoje vino. Naravnost smešna je trditev, da lahko kmetovalec, ki je od vseh strani zaščiten sega v območje gostilničarja vsled tega ker plača zemljiški davek. Pisci ne vedo, da plača najmanjši gostilničar za svojo obrt neprimerno višjo pridobnino, kakor pa znaša zemljiški davek premožnega posestnika in da mora poleg tega odšteti vsako leto še 50 različnih drugih davčnin in taks, o katerih se kmetovalcu in njegovim protežantom niti ne sanja. Pri vseh teh poročilih pa nismo mogli izslediti naziranja voditeljev vinogradnikov in kmetovalcev, če smatrajo morda za dobro, da se ustvarja na deželi vsled kršenja pravic prava anarhija, kar mora končno roditi tudi za kmete in vinogradnike silno slabe posledice.

Od naših pravic ne odstopamo pa naj se uganja še taka demagogija, ker hočemo enkrat dobiti pojasnilo od pristojne upravne oblasti, ali je pripravljena

Državna trošarina na vino

S 1. januarjem 1940 spada vino in žganje pod državno trošarino, ki znaša 1 din od litra vina, 3 dinarje od litra finega vina, 10 din od litra šampanjca in 10 din od ene hektolitrske stopnje, to je od enega litra absolutnega alkohola v žganju.

Kot fino vino se smatra vsako vino, ki ima več nego 5% sladkorja ali 16% alkohola.

Ker poznamo mišljenje gostilničarskega stanu, ki mu je na tem, da ima rajši strogo kontrolo in gostilničarski posel, kakor tihotapstvo raznih šušmarjev in prazne točilnice, se ne spuščamo v nikako kritiko te zakonske odredbe, ker je končno vsaka kritika teh odredb v časopisju zabranjena.

Vendar pa ne smemo prezreti ene stvari in to je nanovo uvedeni register. Če se v tem registru kaj pomotiš ali pozabiš kaj zabeležiti, in če napake ne opaziš sam, temveč službeni organ fin. kontrole, obstoji nevarnost, da te zadevne občutna denarna globa. Proti temu registru smo se že od nekdaj bolj borili, kakor proti vsaki drugi šikani. Mišljenja smo, da je ta register docela nepotreben, ker je znano, da so v naši banovini uvedene zelo pregledne revizijske knjige v katere beležijo službujoči organi vsak prejem, zatrosarinjenje vina in žganja ter njihovo kontrolo. Da so te knjige v resnici dobre, naj služi

NOVO! LJUTOMERSKA VINA

naročajte le pri

Vinarski zadrugi v Ljutomeru

kot dokaz nastopna činjenica. Gostilničar, ki je bil v večjem mestu, je obubožal. Prosil je za domovinstvo v isti občini, kjer je za državo, za banovino in za občino ca. 13 let zbiral trošarine in plačeval vse davkatve. Toda naprošena občina je domovinstvo odklonila in zatem je bilo odrejeno, naj se ga sprejme v domovinsko zvezo v njegovi rojstni občini. Kaj pa je dotični kmečki župan pogruntal, da se je prav uspešno ubranil novega občana? Naprosil je starešino finančne kontrole, da je iz revizijske knjige ugotovil, kdaj pred 13 leti in katere številke sodov ter litražo sodov je obubožani gostilničar vkletil v mestni občini. S tem je dokazal, da ta siromak ne more priti v domovinsko zvezo rojstne kmečke občine, ker je bil nad 10 let v mestni občini in ga ima ona brezpogojno sprejeti v domovinsko zvezo. Vidite ali niso potemtakem že revizijske knjige dovolj opasne, ne le za trošarinsko sedanost temveč celo za našo negotovo bodočnost?

Zato je zveza vse podvzela, da se ta register ne uvede za našo banovino, ker je bil že nekoč uveden in nato brez škode za vse trošarine vendarle ukinjen in ravno zaradi tega ne moremo razumeti, zakaj se ga je vnovič uvedlo.

Pavšalna pridobnina za gostilničarje

Na zadnji konferenci gostilničarskih zastopnikov v Beogradu, je stavil naš zastopnik zahtevo, da se uvede za majhne gostilničarje slična pavšalna pridobnina, kakor je uvedena za male obrtnike. Vsak gospodarski sloj ima gospodarsko šibke pripadnike, ki imajo majhna podjetja brez velikega investiranega kapitala in so posebnih olajšav potrebni.

narediti red v pogledu prodaje vina in sadjevca na drobno, ki se sedaj vrši v tisočih slučajih v obliki točenja teh pijač po kmečkih domovih, čeprav spada točenje v izključno pravico gostilniškega stanu.

Pri gostilničarjih lahko trdimo, da je vsak oni gostilničar, ki proda na leto manj, kakor pa 50 hl alkoholnih pijač, majhen podjetnik, ki se po pridobitnosti prav lahko primerja z zaščitenim majhnim obrtnikom. Če pogledamo v kmečko gostilno vidimo, da znaša prav za prav vse gostilniško premoženje komaj 2 do 3000 din ali celo manj. Nekaj stolov, miz, steklenic in 50 litrov vina v kleti, ki si ga je nabavil na dolg pri vinskem trgovcu, to je ves gostilniški kapital, ki je torej pogosto manjši, kakor vrednost opreme obrtniške delavnice zaščitenega obrtnika.

Na prvi konferenci dne 11. januarja je načelnik priznal, da je naša zahteva upravičena, zato smo bili nemalo začudeni, ko smo na 2. konferenci, ki se je vršila dne 25. januarja naleteli pri g. pomočniku finančnega ministra dr. Ante Filipančiču na popolno nerazumevanje. G. pomočnik finančnega ministra je namreč izjavil, da ne more na pavšalacijo pridobnina za male gostilničarje pristati, ker naj bo to pravica le najmanjšega obrtnika, vsled česar se je iz tega razloga pri zadnji noveli izločilo še nekatere obrtniške kategorije, kakor n. pr. mesarje in peke.

Upajmo, da bomo sčasoma vseeno prepričali merodajne činitelje, da ni revščina pri nekaterih gostilničarjih po dežel prav nič manjša in to vsled slabega prometa in neoviranega šušmarstva, kakor je pri majhnih obrtnikih. Poslovne okolščine so torej pri nas iste, kakor pri pavšaliranih gostilničarjih.

Kako si pridobimo odobritve za shranišča

Z ozirom na konferenco, ki se je vršila 24. in 25. januarja t. l. v Beogradu je finančno ministrstvo z odredbo broj 5739 z dne 27. januarja 1940. izdalo na podrejene organe sledeča navodila:

Oni prosilci za shranišča za vino ali žganje, ki vložijo do vključno 29. februarja 1940 prošnje za shranišča, uživajo sledeče ugodnosti:

a) Tem prošnjam ni treba prilagati nikakršnih dokumentov v pogledu ugotovitve, da prosilci niso kaznovani zaradi zločina ali prestopka iz koristoljubja, ali za kak prestopok po davčnem, garinskem ali trošarinskem zakonu, nadalje, da niso bili kaznovani kot tihotapeci, da niso v konkurzu ali pod skrbstvom ter jim tudi ni treba priložiti dokaza o plačanih davkih.

Opozorilo! V zadevi trošarinskega vprašanja smo objavili vse faze boja za spremembo trošarinskega pravilnika, da pokažemo članstvu zavzemanje zvezne uprave za pravilno rešitev tega za nas velevažnega problema.

b) Pri teh prošnjah odpade komisijski pregled in predhodna soglasnost finančnega ministrstva, ter ugotovi primerne prostorov pristojni oddelek finančne kontrole.

c) Več medsebojno pod eno hišno številko vezanih prostorov, ki tvorijo celoto se smatrajo za eno trošarinsko shranišče.

Po 29. II. t. l. vložene prošnje ne bodo živale nikakih olajšav, ter se bo pri reševanju istih točno postopalo po predpisih trošarinskega pravilnika.

Dnevne vesti

— Vlaganje davčnih prijav podaljšano. Z ozirom na davčne reforme je finančno ministrstvo podaljšalo rok za vlaganje davčnih prijav do 15. februarja 1940.

— Kdaj se plača na žganje 7,5% skupni davek na poslovni promet? Opozarjamo, da se plača 7,5% skupni davek na poslovni promet le pri onem žganju, ki ima nad 50% odnosno 55% alkohola. Tozadevna postavka je bila pogrešno natisnjena v Služb. Novinah kraljevine Jugoslavije.

— Kako je postopati gostilničarju, ki odproda nad 10 litrov vina ali nad 5 litrov žganja? Finančno ministrstvo pojasnjuje v svoji odredbi z dne 27. januarja, da ni treba točilcem pri prodaji vina in žganja privatnim osebam, ki sta-

Jubilej

V decembru 1939. sta prekoračila 50. leto svojega rojstva in s tem srečala Abrahama zakonec gg. Antonija in Jože Zagode lastnika daleč naokrog poznane »Jurčeve« gostilne na Zg. Ložnici pri Zalcu. Dočim se jubilatka ga. Antonija Zagode posveča z vso skrbnostjo gostilničarskemu gospodinjstvu, se njen soprog g. Jože Zagode že nad 20 let poleg zaposlitve v obrti udeležuje tudi

kot aktiven član uprave združenja gostilničarjev v Zalcu ter je vnet in neustrašen sodelavec v stanovski organizaciji. Za vzgled naj navedemo, da ni še do danes zamudil niti ene odborove seje in občnega zbora v vseh letih njegovega sodelovanja.

Obema uglednima zakoncema najiskreneje čestitamo k jubileju njune obletnice.

nujejo v istem kraju kakor točilci, pustiti potrditi račune od finančnih organov, temveč naj izdajajo kupcem le navadne račune, na katerih je naznačena postavka trošarinskega registra pod katero je prodaja zabeležena. Če pa prodaja točilec točilcu pa najsi bo ta točilec celo v kraju točilca, mora biti račun potrjen od strani fin. organov.

— Ali je kalo pri vinu dosegljivo? Le oni točilci, ki imajo shranišča lahko dosežejo 1 1/2% transportni gubitek in se jim poleg tega lahko dovolji v shraniščih za vino še 0,5% odbitka na mesec. Drugega kala fin. ministrstvo noče priznati.

— Obdavčitev šmarnice in nižinskih vinogradov. Kakor smo doznali se pripravila v finančnem ministrstvu uredba o visoki obdavčitvi šmarničnega trsa in nižinskih vinogradov, s čemur se hoče prisiliti vinogradništvo, da vzdržuje vinograde v bodoče le v priznanih vinorodnih legah.

— Od kdaj se bo pobirala znižana občinska trošarina? Občinska trošarina na vino in žganje, ki je z uredbo o spremembah in dopolnitvah zakona o drž. trošarini z dne 22. XII. 1939 ponovno maksimirana in sicer za vino v mestih na sedežu banovine na 1,50 din, v ostalih mestih na 1 din, in v ostalih občinah na 0,50 din; za žganje: v mestih na 5 din, v ostalih občinah na 3 din od hl stopnje alkohola. Ta trošarina se bo pobirala v tem iznosu šele od 1. aprila 1940 dalje.

— Vinski sejem v Ljutomeru. Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi tudi letos v istem obsegu, kot prejšnja leta vinski sejem in razstavo vin dne 12. marca 1940. v dvorani g. Zavratinika v Ljutomeru. Vabijo se kupci in vsi zainteresenti, da se osebno prepričajo na vinskem sejmu o dobri kakovosti ljutomerskega, gornjeradganskega in štrigovskega okoliša, ki bo tudi letos v veliki izbiri na ponudbo. Otvoritev bo ob 9. uri, zaključek pa ob 20. uri.

— Minimalna mezda za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje. Kr. banska uprava je z odredbo dne 30. januarja 1940. odredila za vsa industrijska, obrtna, trgovska, prometna, rudarska, gozdna, bančna, zavarovalna in tem podobna podjetja minimalno mezdo, ki znaša za trgovske pomočnike 900 din mesečne plače, za ostalo pomožno osebje, t. j. za osebje, ki opravlja pretežno trgovske ali višje netrgovske službe ali pisarniške posle pa 1000 din mesečne plače.

— Sprememba minimalnih mezd. Kr. banska uprava v Ljubljani je dne 29. januarja 1940. izdala novo odredbo o minimalnih mezdah, ki se glasi: Minimalne mezde nekvalificiranih delavcev in delavk v starosti nad 18 let znaša oziroma se na poedine stroke v industriji ne glede na kraj in obrti v krajih z nad 5000 prebivalci 3 din, v trgovini in obrti v krajih izpod 5000 prebivalci pa 3, odnosno 2,75 din. Za delavce in delavke v starosti izpod 18 let pa znaša minimalna mezda oziroma se na stroke v kategorijah a, b in c po 3, 2,75 in 2,50 din.

— Draginja vedno narašča. Cene vseh življenjskih potrebščin naraščajo dan za dnem. Edino kar je obdržalo stare cene, je tobak. Zato je pa v zadnjem času postal boljše, posebno cigarete, v prvi vrsti priljubljena Zeta. Mnogi si že zamišljajo, da bi bilo kajenje najbolje opustiti.

— Do kdaj veljajo stari kovanci? Kot zakonito plačilno sredstvo veljajo stari kovanci po 50 din do 16. februarja 1940, po 20 din do 16. avgusta 1940, po 2 din do 16. avgusta 1940, po 1 din do 20. aprila 1940, po 50 para do 16. avgusta 1940. Po preteku teh zakonitih rokov pa se lahko ti kovanci zamenjajo brez vsakega odbitka in sicer po 50 din do 16. avgusta 1940, po 1 din do 20. oktobra 1940, za kovance po 20 din, 2 din in 50 para do 16. februarja 1941.

— Ali so merice iz stekla prepovedane? Oziraje se na pravilnik o številu in vrsti meril ter priprav za merjenje, ki jih morajo imeti gostilniški obrati, kate-

Pivovarna

Jos. Tscheligi v Mariboru

Koroška c. 2 - Telefon 2335

priporoča svoje izborni

**PIVO NAJBOLJŠE
KVALITETE**

Vsem cenjenim gostilničarjem

vljudno priporočamo, da za svoje obrate nabavljajo naše slovit

LAŠKO PIVO

ki ga proizvajamo in dobavljamo v sledečih vrstah:

dvomarčno svetlo in temno pivo v sodčkih in steklenicah
„TERMALNO“ (svetlo) pivo le v steklenicah in
„ZLATOROG“ (temno termalno) pivo le v steklenicah

Stanovska zavednost gostilničarjev že sama veleva naj ne bo v Sloveniji gostinskega obrata, kjer se ne bi točilo priznano izborna pivo lastne stanovske pivovarne, zlasti ko je to tudi želja in zahteva slovenske zavedne javnosti!

Gornjih vrst piva je vedno v zadostnih množinah na razpolago v zalogah:

Za LJUBLJANO in okolico:

Ljubljana VII, Frankopanska ul., založnik g. Zupan Julij, restavracija DAJ-DAM

Za GORENJSKO:

Kamniški okoliš: Kandušer Franc, trgovec, Mengeš
Škofja Loka: Karlin Ana, gostilna »Na Plevni«
Kranj: Mayr Mavrilj, trgovec, Kranj
Radovljica: Štiherl Jerica, gost., Radovljica
Bled: Černe Miha, »Hotel Petran« na Bledu
Jesenice: Čufer Andrej, gost. in trg., Jesenice
Boh. Bistrica: Mencinger Ivan, gost., Boh. Bistrica

Za NOTRANJSKO:

Vrhnika: Dolenc Franc, gost. »Mantua«, Vrhnika
Logatec: Korenčan Franc, gost., D. Logatec
Cerknica: Žumer Ivan, hotelir, Cerknica
Stari trg: Kovač Karl, les. ind., Stari trg

Za DOLENJSKO:

Vel. Lašče: Šega Leopold, gost. in trg., Vel. Lašče
Ribnica: Podboj Slavko, gost. in mesar, Ribnica

Pri vseh imenovani zalogah »LAŠKEGA PIVA« boste vedno postreženi v svojo popolno zadovoljnost

Kočevje: Hönigmann Leo, hotel »Pri Solncu«, Kočevje
Černomej: Lackner Alfons, hotelir, Čermomej
Novo mesto: Siljan J., gost. pri »Košaku«, Novo mesto

Za ZASAVJE:

Litija: Josip Planinšek, sodavičar, Litija
Trbovlje: Hvidon Počivavšek, restavrater, Trbovlje
Hrastnik: Roš Ferdo, gostilničar, Hrastnik
Radeče: Rogelj Lovro, hotel »Jadran«, Radeče
Krško: Bohorč Karl, mesar in gostilničar, Krško
Brežice: Volčanšek Ivan, hotelir, Brežice

Za ŠTAJERSKO:

Celje: Josip Igričnik, Skalna klet, Cesta na grad 13
Vransko: Filip Zupan, gostilničar, Vrausko
Mozirje: Anton Majerhold, trg. in gost., Mozirje
Velenje: Melhijor Mraz, hotel »Rak«, Velenje
Slovenjgradec: Josip Naglič, trg. z vinom, Slov gradec
Maribor: Marija Zemljč hotel »Orel«, Maribor
Ptuj: Kreft Hinko, trgovec, Ptuj
Ormož: Veselč Boris, veletrg. z vinom, Ormož
Poljčane: F. Dragar, restavracija Mahorič, Poljčane

Gostilničarska pivovarna d. d. — Laško

rega smo objavili v božični številki Gostilničarskega vestnika, pojasnjujemo po pojasnitih Središnje uprave za mere in dragocene kovine v Beogradu, da so vse dosedanje mere bodisi, da so iz stekla ali iz kovine in ki so pravilno žigosane ter točne, še nadalje uporabljive toliko časa, dokler se ne izrabijo ali postanejo na drug način neuporabljive. Merila, ki zarjave, se morajo nadomestiti z novimi ker morajo biti taka merila pocinkana.

Petrolejski nadomestek iznajden. Petroleja ni in ni dobiti, ravno tako ne sveč. Kako to pomanjkanje občuti ve le podeželski gostilničar, ki nima električne razsvetljave na razpolago. Saj se v jutru ob 8. uri v sobi še nič ne vidi, popoldan ob 4. je pa že spet tema. Kako hoče gostu postreči? Nekdo nam je svetoval naj se podamo v gozd ter poiščemo star na pol strohnel štor, ki ima to lastnost, da se v temi sveti. Tega naj postavimo na mizo v gostilniški sobi in gost bo zadovoljen s to razsvetljavo, saj se bo toliko svetilo, da bo našel pot v usta. Ali je res ta nadomestek petroleja priporočljiv in polnovreden, bodo ugotovili strokovnjaki.

Novi grobovi

† CEBULAR JOZE

Dne 4. decembra je bil položen v grob Cebular Jože, dobro znani in priljubljeni gostilničar in posestnik v Gabrovljah 3 pri Slov. Konjicah. Umrl je v lepi starosti 74 let. Pokojni je bil eden izmed ti-

stih slovenskih gostilničarjev, ki je še držal staro slovensko gostoljubnost in je, kadar se je pri njemu v gostilni vsedla družba gostov k mizi, takoj pohitel v shrambo in prinesel kaj domačega za prigrizek — seveda brezplačno. Kakor se mora vsak podeželski gostilničar baviti še s poljedelstvom ali obrtjo, da zamore živeti, tako se je tudi on pečal poleg gostilniške obrti in poljedelstva, s kovaško obrtjo; zato so tudi njegovo gostilno imenovali pri »Kovaču«. Poseben strokovnjak je bil v izdelovanju plugov, zaradi česar ga bodo kmetje v širši okolici zelo pogrešali.

Združenje gostilniških podjetij za srez Slov. Konjice mu je položilo lep venec na grob.

Naj počiva v miru, ostalim naše iskreno sožalje.

† RIFL JOSIP

Združenje gostilniških podjetij v Prevaljah javlja tužno vest, da je dne 20. novembra 1939. leta umrl po dolgotrajni in mučni boleznini dolgoletni podpredsednik g. Rifl Josip. Pokojni se je z vso vnemo udeleževal v stanovskem gibanju in skrbel nesebično za dobrobit svojih gostilničarskih tovarišev. Kot zaveden narodnjak in koroški borec je mnogo pretrpel in je bil za časa vpada Nemcev v Mežiško dolino zaradi kremenitega značaja in globoke zavednosti do Jugoslavije, v begunstvu. Kako je bil spoštovan in ugleden, je najbolje pokazal veličasten pogreb, katerega so se udeležili vsi sloji iz Mežiške doline.

Združenje se je udeležilo s polnoštevili članstvom ter mu položilo krasen venec kot zadnjo zahvalo na njegov pre-rani grob. Pri odprtem grobu se mu je predsednik g. Alojzij Rozman z ganljivim govorom zahvalil za vso požrtvovalnost in za vse storjene zasluge. Naj mu bo po trudapolnem življenju lahek počitek v domači zemlji, uglednim svojcem pa naše iskreno sožalje.

† SREBOČAN IVAN

Združenje gostilniških podjetij v Vojniku javlja tužno vest, da je dne 31. decembra 1939, točno o polnoči zatisnil za vedno trudne oči g. Srebočan Ivan, gostilničar iz Požnega vrha, občina Smartno v Rožni dolini. Pokojnik je bil kremenit mož ter vsestransko prljubljen in se je svoječasno mnogo udeleževal v stanovskih organizacijah.

Odpis od gostilniškega inventarja

Tvrdba »Ika«, t. j. hotel Kazina v Beogradu, čigar lastnik je znani stanovski delavec g. Ilja Djordjević, se je pritožila na finančno ministrstvo proti finančni direkciji v Beogradu, ker ji ni priznala odpisa od gostinskega inventarja v oni obliki, kakor ga je tvrdka naznačila. Finančno ministrstvo je nato odredilo strokovno komisijo v kateri je sodeloval poleg člana gostinskega odseka trgovinske zbornice v Beogradu tudi g. gen. tajnik Državne zveze, da poda svoje mišljenje.

Na podlagi tega strokovnega mišljenja je izdalo finančno ministrstvo, oddelek za davke, odločbo od 21. septembra 1939, št. 58.127 sledeče vsebine:

»Pritožbe »Ika« a. d., v kolikor se nanaša na zahtevo, da se iz davčne osnove izvzame nepriznani del izvršene amortizacije, je upravičena, ker je v smislu odst. 4. čl. 83. zakona o neposrednih davkih komisijsko ugotovljeno, da odgovarjajo izvršene amortizacije stvarnim potrebam podjetja. Dosledno temu je treba iz davčne osnove izvzeti vsoto 395.124.80 din.

Strokovna komisija je ugotovila, da je sledeči odpis gostinskega inventarja v konkretnem slučaju upravičen:

1. Oprema (mize, stoli, omare itd.) na 4 leta 25%;
2. Razne aparature, tehnična oprema na 5 let 20%;
3. Platno za terase ali vrtove na 2 leti 50%;
4. Razna posoda od emajla na 1 leto 100%;
5. Porcelan na 2 leti 50%;
6. Pripor za jelo, slabše kvalitete (noži, vilice, žlice) na 3 leta 33%;
7. Steklenina na 1 leto 100%;
8. Perilo iz bombaževine na 1 leto 100%;
9. Strojne pralnice na 4 leta 25%;
10. Razne električne instalacije, ki se pritrjujejo v zgradbi, se takoj odpisejo.

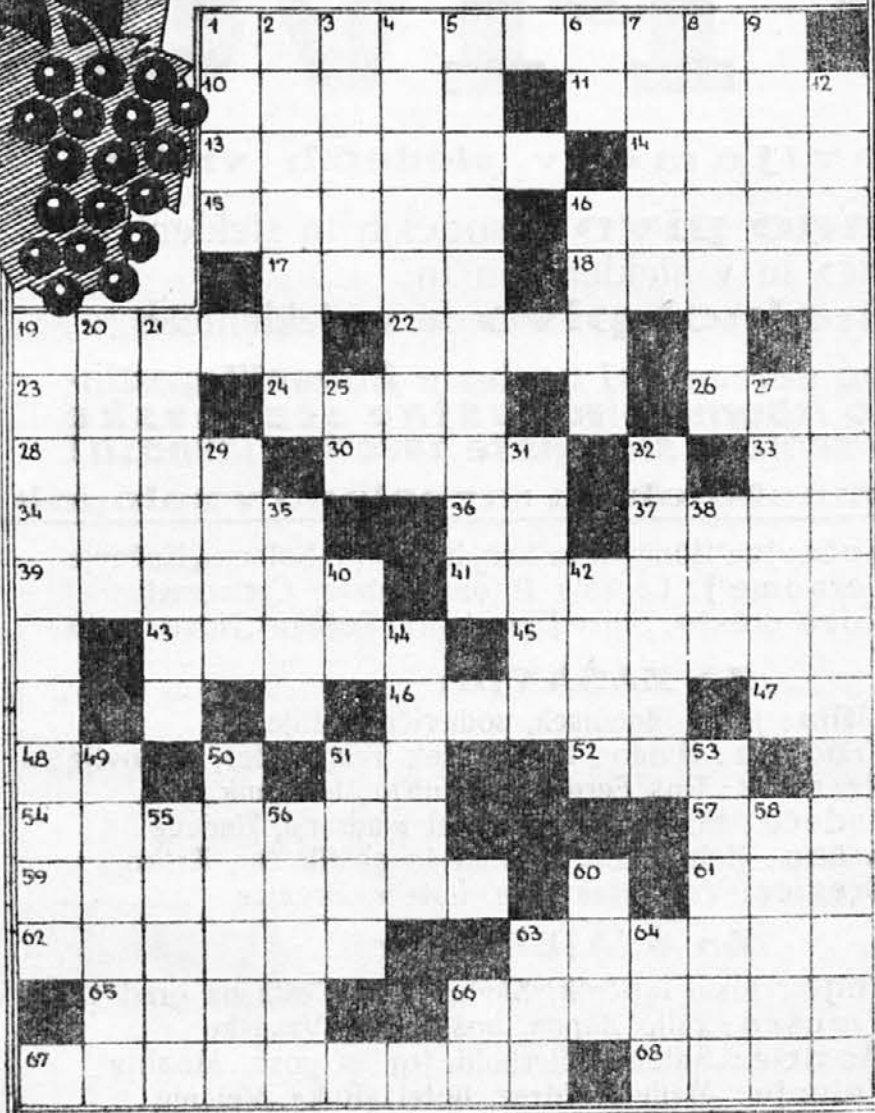
Iz uredništva: Prva letošnja številka Gost. vestnika se je zakasnila, ker smo hoteli počakati na zaključke konferen-ce v fin. ministrstvu v pogledu držav. trošarine.

Kupujte prvenstveno pri tvrdkah, ki oglašujejo v listu, ker s tem podpirate svoje stanovsko glasilo!

KRIŽANKA

Rešitev

KRIZANKE v božični številki

Vodoravno: 1. kletarstvo; 10. rudar; 11. kramp; 13. anilin; 14. azil; 15. satis; 16. oseka; 17. tast; 18. palač; 19. ljudi; 22. moka; 23. jok; 24. krak; 26. noj; 28. upor; 30. INRI; 33. P. t.; 34. Tičar; 36. ar; 37. more; 39. očitek; 41. teleban; 43. tavan; 45. narava; 46. Avari; 47. ar; 48. Ra; 51. Lj.; 52. Iko; 54. Crnavas; 57. krč; 59. akademik; 61. lan; 62. napaka; 63. polipi; 65. dala; 66. kapucin; 67. Gadova peč; 68. Ciro.

Navpično: 1. Kras; 2. lunatik; 3. Edita; 4. talisman; 5. aristokrat; 6. Sk; 7. trasa; 8. vazelin; 9. omika; 12. plačajte naročnino; 16. opat; 19. ljutomercan; 20. jopič; 21. ukočiti; 25. R. I. (Radonič Ilarion); 27. oprava; 29. rata; 31. Irena; 32. Emerik; 35. reva; 38. oba; 40. Ka; 42. Lari; 44. najsi; 49. arkada; 50. padalo; 51. lama; 53. oklici; 55. napad; 56. vekav; 58. rapir; 60. pop; 63. pač; 64. luč; 66. K. E. (Kumičič Evgenij).

Vinski sejem

»Vinarska zadruga v Ptujju priredi v nedeljo dne 10. in v ponedeljek dne 11. marca t. l. vinski sejem v dvorani (refektoriju) Ferkovega muzeja v Ptujju. Na sejmu bodo razstavljeni vina vseh vrst iz Haloz in Slovenskih goric. Iste dni in v istih prostorih bo v zvezi s sejmom tudi razstava najzanimivejše građiva za prvi vinarski muzej v naši državi. Vinogradnike iz Haloz in Slovenskih goric vabimo, da pošljejo Vinarski zadrugi v Ptujju do najpozneje 28. II. t. l. prijavo, v kateri naj navedejo, katere vrste vina želijo na sejmu razstaviti. Zlasti vabimo gostilničarje, vinske trgovce in ostale zanimance, da posetijo vinski sejem ter se prepričajo o dobroti in primernih cenah priznanih dobrih in pitnih haloških vin. Vina bodo en dan pred razstavo tudi ocenjena po strokovni komisiji. Ob tej priliki se nudi vsakomur možnost ogledati si zanimivosti starih vinogradniških in kletarskih predmetov še iz rimske dobe.

PETER STEPIČ

(Lastnik Mirko Stepič)

Veletrgovina z vinom

Ljubljana VII. (Sp. šiška)
Telefon 2171

se priporoča cenj. gostilničarjem s solidno postrežbo prvovrstnih vin

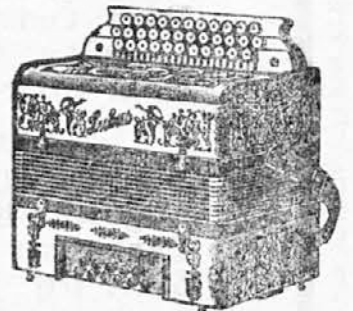

SPECIALNA TVRDKA ZA HARMONIKE

IZDELOVANJE HARMONIK JOSIP FLEISS

(Prej F. Lubas & sin)

LJUBLJANA, TYRŠEVA 36

D E L N I Š K A

D R U Ź B A

P I V O V A R N E

„UNION“ • LJUBLJANA

PRIPOROČA SVOJE IZBORNE IZDELKE:

SVETLO IN ČRNO

UNION PIVO

v sodih in steklenicah vsem cenj. gostom in gostilničarjem

Z odličnim spoštovanjem

Delniška družba pivovarne

„UNION“ • LJUBLJANA

Pravilnik

o spremembah in dopolnitvah v pravilniku za izvrševanje zakona o državni trošarini.

(Služb. Novine kralj. Jugoslavije z dne 30. decembra 1939
št. 300/CVI/851.)

Clen 1.

Clen 103. pravilnika za izvrševanje zakona o državni trošarini se spreminja in se glasi:

1. »Na vino se pobira državna trošarina po din 100.— od 100 litrov, na šampanjec po din 10.— od litra, na fina vina pa po din 300.— od 100 litrov.

2. Za vino se šteje vino iz grozdja, ki je prevrelo. Vinski mošt se ne šteje za vino in ni zavezan plačilu trošarine, dokler traja vretje. Po 20. novembru se pa šteje vinski mošt za vino ne glede na to ali je vretje prenehalo.

3. Za fino vino se štejejo vsa tista vina, ki imajo 16% ali več alkohola ali pa 5% ali več sladkorne vsebine, ne glede na ime in izvor.

4. Za šampanjec se štejejo vsa naravna ali umetna peneča se vina domačega ali tujega izvora, ki so v steklenicah ponovno prevrela ali ki jim je dodan ogljikov dioksid.

5. Trošarina na vino se plačuje, ko se daje vino v promet ali potrošnje, plača jo pa prejemnik vina. Z oddajo vina v promet ali potrošnje se razume vsaka odsvojitve vina (prodaja, daritev, zamenjava ipd.) po proizvajalcu.

6. Proizvajalci, ki ne trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno in alkoholnih pijač tudi ne predelujejo, morajo prijaviti svoj proizvod vina najdalj do 20. novembra organom finančne kontrole na poziv, ki se objavi preko pristojnih občin. Oddelek finančne kontrole je dolžan obvestiti pristojno občino, kdaj pridejo organi finančne kontrole v občino, da bi sprejemali

prijave. Občine morajo o tem pravočasno obvestiti prizadete proizvajalce z javnim razglasom. Organi finančne kontrole preskusijo prijave po potrebi in vodijo o njih posebno beležnico.

7. Proizvajalci iz odstavka 6. tega člena ne plačujejo državne trošarine na tisto vino, ki ga potrošijo za domačo porabo. Z domačo porabo se mora razumeti potrošnja samo tistega vina, ki se potroši v proizvajalčevi hiši brez kakršne koli odškodnine po potrošnikih, kakor tudi tistega vina, ki ga potrošijo delavci, ki so zaposleni pri obdelovanju njegovega zemljišča. Če proizvajalec ne stanuje v območju tiste občine, v kateri leži njegov vinograd, mu dovoli pristojni glavni oddelek finančne kontrole na prošnjo, prevoz vina za hišno porabo iz vinograda na dom. O tej dovolitvi dobi vsak proizvajalec posebno knjižico, v katero vpiše kontrolni organ vsak prevoz vina iz druge občine.

8. Proizvajalci, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno ali predelujejo take pijače, morajo svoj pridelek vina prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole najdalj do 24. novembra in takoj plačati trošarino, če ne vnesejo proizvodnega vina v trošarinsko skladišče.

9. Proizvajalcem iz odstavka 8. tega člena dovoli pristojni oddelek finančne kontrole za hišno porabo vina brez plačila državne trošarine po številu rodbinskih članov, starejših od 15 let, s hišno služničadjo vred, in sicer:

do 4 rodbinskih članov	400 litrov na leto
nađ 4 do 8 rodbinskih članov	600 litrov na leto
nađ 8 do 12 rodbinskih članov	800 litrov na leto
nađ 12 rodbinskih članov	1.000 litrov na leto

Za hišno potrošnjo dovoljene količine morajo biti spravljene v posebnih prostorih. Pristojni oddelek finančne kontrole mora, ko daje to dovolitev, strogo gledati na to, da je vino proizvedeno samo iz lastnih surovin z lastnega zemljišča.

10. Prejemnik vina, ki prevzame od proizvajalca vino po kateri koli osnovi, mora podati prijavo najbližjemu oddelku finančne kontrole z navedbo imena in priimka proizvajalčevega kakor tudi količino in vrste vina, ki ga je prevzel. Ko prejme oddelek finančne kontrole prijavo, ugotovi količino prevzetega vina in izda prejemniku uradni izvid za plačilo državne trošarine. Prevzemnik vina mora državno trošarino po uradnem izvidu takoj vplačati bodisi neposredno pri najbližji davčni upravi ali pa po pošti ali Poštni hranilnici. V tem primeru izda oddelek finančne kontrole prejemniku potrdilo o plačani trošarini, ki mu služi kot izpričujoča listina pri prevozu in potrošnji. Potrdilo mora poleg ostalega navajati: datum, natančno količino vina, ki se prevaža, ime in priimek prejemnika.

kupca, kakor tudi kraj, kamor se vino prevaža, z rokom, do katerega mora tja dospeti. Če se prevaža nabavljeno vino v trošarinsko skladišče, izda oddelek finančne kontrole spremnico v dveh primerkih. En primerek spremnice izroči prejemniku, ki spremlja pošiljko na potu, drugega pa pošlje s priporočenim pismom oddelku finančne kontrole, ki je pristojna za nadziranje vinskega skladišča. V spremnici mora biti izrečno navedeno, da se prevaža vino od proizvajalca in da trošarina ni plačana, in se mora tudi določiti rok, do katerega mora vino dospeti v namembni kraj. Lastnik skladišča mora takoj po prejemu prijaviti oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje skladišča, da je vino dospelo. Po prejemu in pregledu pošiljke vrne oddelek finančne kontrole spremnico oddelku finančne kontrole, ki jo je bil izdal, z navedbo prejemne postavke skladiščne knjige, pod katero je prejem vknjižen.

11. Oddelki finančne kontrole osnujejo za izdane spremnice posebne beležnice, katerim prilagajo vse spremnice, vrnjene in potrjene od oddelkov, ki so vino uradno prevzeli, in služijo te spremnice kot izpričujoča listina beležkam.

12. Pri prevozu vina od proizvajalca v skladišče ali iz skladišča v skladišče se prizna za gubitke — če ga je res kaj — 1½%. Za večje gubitke plača prejemnik trošarino.

13. Če nastanejo pri prevozu vina take ovire, da je treba vino pretočiti ali prevoz sploh ustaviti, mora prejemnik to prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole, kjer ga ni, pa najbližjemu občinskemu ali upravnemu oblastvu. Oddelek finančne kontrole oziroma občinsko ali upravno oblastvo napravi o oviri zapisnik v dveh primerkih; enega priloži spremnici, ki vino spremlja, drugega pa pošlje oddelku finančne kontrole, ki naj vino prejme. Če bi se zaradi te ovire moral podaljšati za prevoz vina določen rok, je to treba v zapisniku poudariti. Če se ne ravna tako, se ne prizna nikakršen gubitke pri prevozu.

14. Po predpisih člena 14. zakona o državni trošarini mora spremljati vsako količino vina v prometu nad 10 litrov priznanica o plačani državni trošarini ali račun, ki ga je potrdil pristojni oddelek finančne kontrole. Oseba, pri kateri se najde vino v prometu brez teh listin, se kaznuje po členu 34. v zvezi s členom 35. zakona o državni trošarini.

15. Izjemno od predpisov člena 53. tega pravilnika so trošarinska skladišča za vino lastnikom na svobodno oskrbo. Za tako skladišče vina se vodita dve skladiščni knjigi, in sicer vodi eno lastnik, ki jo mora imeti v skladišču samem, drugo pa oddelek finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje skladišča.

16. Pri iznosu vina iz skladišča mora prijaviti lastnik ta iznos oddelku finančne kontrole in plačati trošarino na tisto količino vina.

ki jo iznaša. Priznanico o plačani trošarini predloži oddelku hkrati s prijavo o iznosu. Po plačilu trošarine iznese lastnik vino in vpiše iznos v svojo skladiščno knjigo, oddelek finančne kontrole pa vpiše po prejemu te prijave in priznanice iznos vina v svojo skladiščno knjigo, ki jo vodi za to skladišče.

17. Za gubitek v vinskem skladišču — če ga je dejansko kaj — se sme pri obračunu priznati 0.5% na mesec. Čez to količino do 10% na leto plača lastnik samo redno trošarino; če pa presega letni gubitek 10% se mora uvesti kazenska preiskava.

18. Proizvajalci iz odstavka 6. tega člena morajo, če peljejo svoje vino na trg, da bi ga odsvojili, imeti s seboj spremnico, katero jim izda pristojna občina. V spremnici morajo biti navedeni ime, priimek in prebivališče proizvajalčeve, količina vina, ki jo nese na trg, z navedbo, da je vino lastni pridelek te osebe in da trošarina ni plačana. Te spremnice se izdajo brez plačila takse. Izdana spremnica se sme uporabiti samo enkrat. Če proizvajalec ne odsvoji vse količine vina, navedene v spremnici, mora o tem obvestiti občino in spremnico vrniti. Občina je dolžna voditi knjigo izdanih spremnic in jo dati finančnim organom na vpogled, kadar koli to zahtevajo. Proizvajalci iz odst. 6. tega člena se kaznujejo, če nosijo svoje vino na trg zaradi odsvojitve brez spremnice, po predpisih odstavka 10. točke 4. člena 72. zakona o državni trošarini.

19. Proizvajalci iz odstavka 8. tega člena kakor tudi vse osebe, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo, morajo voditi knjigo vnosa in iznosa. Na strani vnosa se vpisujejo vse proizvedene ali nabavljene količine alkoholnih pijač, na strani iznosa pa vsaka posamezna prodaja. Vsaka količina alkoholnih pijač, vpisana na strani vnosa, mora biti krita s priznanico o plačani državni trošarini ali z računom, ki ga je potrdil pristojni kontrolni organ. Na strani iznosa morajo biti poleg navedbe količine prodane alkoholne pijače, navedeni ime in priimek kupčev in njegovo prebivališče. Te knjige se sklenejo na koncu letnega proizvodnega razdobja in izročijo z vsemi prilogami pristojni finančni direkciji v cenzuro.

20. Osebe, ki točijo alkoholne pijače na drobno, so dolžne voditi register o prejetih in izdanih količinah alkoholnih pijač. Vsaka prejeta količina alkoholne pijače se takoj vpiše v register na strani vnosa z navedbo količine kakor tudi imena in priimka osebe, od katere je bila nabavljena, in vsaki postavki vnosa mora biti priložena priznanica o plačani trošarini ali pa račun, ki ga je potrdil pristojni kontrolni organ. Vsaka prodaja alkoholne pijače nad 10 litrov se vpiše posebej v register z navedbo količine in kupčevega imena in priimka. Prodaje manj ko 10 litrov se vpisujejo na koncu vsakega dne v register sumarno. Organi finančne kontrole

pregledajo občasno te registre, ko popisujejo zaloge alkoholnih pijač. Točilec sklence register na koncu vsakega trimesečja in ga izroči, ko je prenesel zalogo v novi register, pristojnemu oddelku finančne kontrole. Oddelek mora preskusiti vse izročene registre in jih predložiti z vsemi prilogami pristojni finančni direkciji v cenzuro.

21. Javna prevozna podjetja in pošte morajo vsako količino vina, ki jo prevažajo, prijaviti tistemu oddelku finančne kontrole, v čigar območju je namembni kraj pošiljke. Pošiljka se ne sme izdati brez obvestila oddelka finančne kontrole ali odposlanega organa, da za to ni zadržka. Če se postopa nasprotno, se kaznuje odgovorna oseba po predpisih odstavka 10. točke 4., člena 72. zakona o državni trošarini. Po prejemu prijave postopajo organi finančne kontrole po določbah člena 49. trošarinskega pravilnika.

22. Osebe, ki ne vodijo trošarinskih knjig in registrov ali ki jih vodijo neredno, se kaznujejo po predpisih odstavka 10. točke 4. člena 72. zakona o državni trošarini.

Clen 2.

Clen 109. pravilnika za izvrševanje zakona o državni trošarini se spreminja in se glasi:

»1. Na žganje se pobira državna trošarina po din 10.— od hektolitrske stopinje.

2. Destilati, proizvedeni iz surovin, naštetih v odstavku 1. točke 11. člena 72. zakona o državni trošarini, ki presegajo po končani proizvodnji alkoholno jakost 50% ali 55% ali ki ne glede na alkoholno jakost nimajo značilnih lastnosti sadnega žganja, se štejejo za špirit (alkohol) in so zavezani plačilu državne trošarine po stopnji iz točke 9. člena 72. zakona o državni trošarini. Na take destilate se uporabljajo povsem predpisi, ki veljajo za špirit (alkohol).

3. Prepovedano je proizvajati žganje iz mešanice tropin, naštetih v odstavku 1. točke 11. člena 72. zakona o državni trošarini, s sladkorjem, melaso in podobnimi škrobnimi tvarinami (izvzemši med), iz katerih se z vretjem dobiva špirit (alkohol).

4. Uporabo žganja iz odstavka 1. točke 11. člena 72. zakona o državni trošarini za izdelovanje ruma, likerja ali kakršnih koli alkoholnih drogerijsko-farmaceutskih preparatov morajo organi finančne kontrole strogo nadzirati in se uverjati, ali se na tako žganje plača državna trošarina po stopnji iz točke 9. člena 72. zakona o državni trošarini. Taka uporaba žganja brez plačila državne trošarine po stopnji za špirit velja za tihotapstvo po točki 3. člena 33.

zakona o državni trošarini in se kaznuje po členu 34. omenjenega zakona.

5. Trošarina na žganje se plačuje, ko se daje žganje v promet ali potrošnje, plača jo pa prejemnik žganja. Z oddajo žganja v promet ali potrošnje se razume vsaka odsvojitve žganja (prodaja, daritev, zamenjava, ujém ipd.) po proizvajalcu.

6. Proizvajalci, ki ne trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno in takih pijač tudi ne predelujejo, morajo samo prijaviti svoj proizvod žganja na poziv finančnih organov, ki se objavi preko občin. Oddelek finančne kontrole obvesti pristojno občino, kdaj pridejo organi finančne kontrole v občino, da bi sprejemali prijave. Občine morajo o tem pravočasno obvestiti prizadete proizvajalce z javnim razglasom. Organi finančne kontrole preizkusijo prijave po potrebi in vodijo o njih posebno beležnico. V sezoni, ko se žganje proizvaja, obhodijo organi občine vsaj dvakrat na mesec.

7. Proizvajalci iz prednjega odstavka ne plačujejo državne trošarine na tisto žganje, ki ga potrošijo v hiši. Z domačo porabo se razume samo tista potrošnja žganja, ki se vrši v proizvajalčevi hiši brez kakršne koli odškodnine po tistem, ki ga troši, kakor tudi tisto žganje, ki ga potrošijo delavci, ki so zaposleni pri obdelovanju njegovega zemljišča.

8. Proizvajalci, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno ali take pijače predelujejo, morajo prijaviti proizvajanje žganja pristojnemu oddelku finančne kontrole in so med proizvajanjem pod nadzorstvom. Po dokončanem delu plačajo državno trošarino na dobljeno količino žganja takoj, če ne odpravijo žganja v trošarinsko skladišče.

9. Proizvajalcem iz prednjega odstavka dovoli pristojni oddelek finančne kontrole potrošnje žganja za hišno porabo brez plačila državne trošarine, toda samo, če je to žganje proizvedeno iz lastnih surovin in z lastnega zemljišča. Količina žganja za hišno porabo se določi po številu rodbinskih članov, starejših od 18 let, skupaj s hišno služinčadjo, in sicer:

do 5 članov	25 hl ^o žganja na leto
do 10 članov	50 hl ^o žganja na leto
nad 10 članov	75 hl ^o žganja na leto

Za hišno potrošnje dovoljene količine žganja morajo biti spravljene v posebnih prostorih. Pristojni oddelek finančne kontrole mora, ko daje tako dovolitev, strogo gledati na to, da je proizvedeno žganje samo iz surovin z lastnega zemljišča.

10. Prejemnik žganja, ki prevzema od proizvajalca in odstavka 6. tega člena žganje po kateri koli osnovi, mora to prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole z navedbo imena in priimka proizvajalčevega in njegovega prebivališča ter količine žganja, ki ga je prevzel. Oddelek finančne kontrole ugotovi, ko prejme prijavo, količino in jakost prevzetega žganja in izda prejemniku uradni izvid za plačilo državne trošarine.

Prejemnik žganja mora takoj plačati državno trošarino po uradnem izvidu bodisi neposredno pri najbližji davčni upravi ali pa po pošti ali Poštni hranilnici. V tem primeru izda oddelek finančne kontrole prejemniku potrdilo o plačani trošarini, ki mu služi kot izpričujoča listina pri prevozu in potrošnji. Potrdilo mora mimo ostalega navajati: datum, natančno količino in jakost žganja, ki se prevaža, ime in priimek prejemnika kupca kakor tudi kraj, kamor se žganje prenaša, z navedbo roka, do katerega mora tja dospeti.

11. Če se prevaža nabavljeno žganje v trošarinsko skladišče, izda oddelek finančne kontrole za to žganje spremnico v dveh primerih. En primerek spremnice izroči prejemniku, ki spremlja žganje na poti, drugega pa pošlje s priporočenim pismom oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje skladišča žganja. V spremnici mora biti izrečno navedeno, da se prevaža žganje od proizvajalca in da trošarina ni plačana, in se mora tudi določiti rok, do katerega mora žganje dospeti v namembni kraj. Lastnik skladišča mora takoj po prejemu prijaviti oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za nadzorovanje skladišča, da je žganje prispelo. Oddelek finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje skladišča, vrne prejeto spremnico po pregledu in prevzemu pošiljke oddelku finančne kontrole, ki jo je bil izdal, z navedbo prejemne postavke skladiščne knjige, pod katero je prejem vknjižen.

12. Oddelki finančne kontrole osnujejo za izdane spremnice posebne beležnice, katerim prilagajo vse spremnice, vrnjene in potrjene od oddelkov, ki so žganje uradno prevzeli in služijo te spremnice beležkam kot izpričujoče listine.

13. Proizvajalci iz odstavka 8. tega člena morajo po členu 17. zakona o državni trošarini in členu 29. tega pravilnika vložiti prijavo, da bi dobili pravico za proizvajanje žganja. Pristojni oddelek finančne kontrole postopa po prejemu prijave po določbah člena 29. trošarinskega pravilnika in zapečati po opravljenem pregledu in napravljenem zapisniku z uradnimi pečati vse priprave za proizvajanje žganja. Te priprave morajo biti tako prirejene, da se žganje ne more kuhati, ne da bi se pečati poškodovali.

14. Vsak tak proizvajalec žganja mora imeti uradno žigosane priprave za ugotavljanje količine in jakosti proizvedenega žganja.

15. Proizvajalci, ki so spolnili pogoje iz prednjega odstavka, morajo začetek žganjekuhe prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole pisмено v dveh primerkih 24 ur pred začetkom dela. V prijavi morajo navesti natančni čas začetka dela kakor tudi količino surovin, ki naj se predela. En potrjeni primerek prijave vrne oddelek proizvajalcu, drugega pa obdrži zaradi kontrole.

16. Ob prihodu v žganjarno se morajo organi finančne kontrole predhodno prepričati, ali so vsi uradni pečati na proizvajalnih pripravah nepoškodovani in ali ni mogoče, da bi se žganje skrivaj odvajalo. Ko se o tem prepričajo, dovolijo, da se delo začne.

17. Količina proizvedenega alkohola v žganju se določi z merjenjem količine in jakosti in izračunom po razpredelnih I. in II. za špirit. O proizvodnji žganja se mora voditi register po obrazcih št. 21. in 22. predpisan v spremembah in dopolnitvah trošarinskega pravilnika z dne 19. novembra 1923. Ti registri se morajo na koncu vsakega proizvodjalnega razdobja predložiti pristojni finančni direkciji v cenzuro.

18. Po končani proizvodnji napravijo organi finančne kontrole obračun v dveh primerkih in izdajo na proizvedene količine žganja uradni izvid za plačilo državne trošarine, če se žganje ne odpravi v trošarinsko skladišče. Pri odpravi proizvedenega žganja v skladišče se je treba ravnati po določbah čl. 55. trošarinskega pravilnika.

19. Pri odpravi breztrošarinskega žganja v trošarinsko skladišče se odobri za prevozni gubitek — če ga je dejansko kaj — 0.25%, če je skladišče oddaljeno do 10 km, če je oddaljeno več ko 10 km pa 0.50%. Na večje gubitke in sicer do 5%, mora odpošiljatelj plačati redno državno trošarino; pri gubitkih nad 5% pa se uvede preiskava.

20. Proizvajalci iz odstavka 8. tega člena morajo v času dela spolnjevati določbe člena 48. trošarinskega pravilnika.

21. Vnos in iznos žganja iz trošarinskega skladišča mora prijaviti lastnik pisмено pristojnemu oddelku finančne kontrole s prijavo v dveh primerkih in z navedbo vrste, količine, jakosti in števila hektolitrskih stopinj žganja. Pristojni organ finančne kontrole ugotovi predhodno natančno kosmato in čisto težo in jakost žganja in vpiše podatke natančno v skladiščno knjigo oziroma spremnico. Pri iznosu žganja iz skladišča mora navesti tudi še prejemnikovo ime, priimek in prebivališče. Če se žganje ne odpravlja v drugo trošarinsko skladišče ali za izvoz v inozemstvo, se iznos ne dovoli, dokler se predhodno ne plača državna trošarina. Pri odpravi žganja iz skladišča v skladišče ali izvoz v inozemstvo veljajo zadevni predpisi trošarinskega pravilnika.

22. Če nastanejo pri prevozu žganja ovire, se je ravnati po določbah odstavka 13. člena 103. trošarinskega pravilnika.

23. Proizvajalci iz odstavka 8. tega člena, ki nameravajo pred odpravo iz žganjarne žganje prekuhati, morajo to ob obračunu pisмено prijaviti v dveh primerkih. (Obrazec št. 20. sprememb in dopolnitev trošarinskega pravilnika z dne 19. novembra 1923.) V prijavi mora navesti: mesec, dan in uro, ko začne žganje prekuhavati in ko to konča, vrsto, količino, jakost in število hektolitrskih stopinj žganja, katero namerava prekuhati.

Na podstavi te prijave ugotove organi finančne kontrole število hektolitrskih stopinj alkohola v žganju in vpišejo to na zadnji strani obeh primerkov prijave in v stolpcu »Pripomba« registra št. 21, v registru št. 22 pa postavijo žganje med izdatke. En primerek prijave se priloži registru št. 22, drugega pa hrani oddelek v svojem arhivu.

24. Če želi lastnik skladišča žganja prekuhati žganje, ki je spravljeno v skladišče, predloži o tem spremnico v treh primerkih. Organi finančne kontrole ugotove količino alkohola v žganju in vpišejo to v vse tri primerke spremnice in poleg tega tudi še v skladiščno knjigo na strani iznosa kot iznos. En primerek spremnice spremlja žganje, drugi se pošlje s priporočenim pismom oddelku finančne kontrole, ki je pristojen za nadziranje skladišča, iz katerega je bilo žganje poslano.

25. Za gubitek pri prekuhanju se dovoljuje — če ga je res kaj — 1.2% uporabljene količine alkohola. Če presega gubitek ta odstotek, mora plačati lastnik takoj trošarino na razliko, o čemer obvesti oddelek z aktom pristojno davčno upravo. Če presega primanjkljaj količine alkohola v prekuhanem žganju 5% uporabljene količine alkohola za prekuhanje, se poleg izterjave državne trošarine uvede tudi preiskava.

26. Po dokončanem prekuhanju napravijo organi finančne kontrole obračun po odstavku 18. tega člena.

28. Organi finančne kontrole morajo med letom napraviti kdaj pa kdaj obračun v skladišču žganja; na koncu leta (od 1. do 10. sept.) ali pa ob prenehanju skladišča pa morajo napraviti letni oziroma dokončni obračun.

28. Če ugotovijo organi finančne kontrole pri občasnem obračunu primanjkljaje, uvedejo preiskavo.

29. Pri letnem oziroma končnem obračunu se mora izračunati razlika med količino po knjigah in med dejansko količino. Ta razlika ne sme biti večja od 3% na leto in se izračunava po mesecih. Če je razlika med količino po knjigah in dejansko količino večja

od 3%, a manjša od 5%, se mora na to razliko takoj plačati trošarina; če pa je ta razlika večja od 5%, se mora poleg izterjave trošarine uvesti tudi preiskava. Dejanska zaloga se prenese v novo skladiščno knjigo na račun za naslednje leto na strani vnosa kot začetna zaloga; sklenjena skladiščna knjiga z vsemi prilogami vred se pa mora dostaviti pristojni finančni direkciji v cenzuro.

30. Če skladišče preneha, se mora takoj plačati trošarina na celokupno količino žganja, če se ne odpravi v kako drugo skladišče.

31. Skladno s predpisi člena 14. zakona o državni trošarini in členov 20. in 25. trošarinskega pravilnika mora spremljati vsako količino žganja v prometu nad 5 litrov priznanica o plačani državni trošarini ali pa račun, ki ga je potrdil pristojni oddelek finančne kontrole. Oseba, pri kateri se najde v prometu žganje brez teh listin, se kaznuje po čl. 34. v zvezi s točko 3. čl. 33. in členu 35. zakona o državni trošarini.

32. Javna prevozna podjetja in pošte morajo vsako količino žganja, ki jo prevažajo, prijaviti tistemu oddelku finančne kontrole, v čigar okolišju je namembni kraj pošiljke. Pošiljka se ne sme izdati brez obvestila oddelka finančne kontrole ali odposlanega organa, da za to ni zadržka. Če se postopa nasprotno, se kaznuje odgovorna oseba po predpisih odstavka 13. točke 11. čl. 72. zakona o državni trošarini. Po prejemu prijave postopajo organi finančne kontrole po določbah člena 49. trošarinskega pravilnika.

33. Proizvajalci iz odstavka 6. tega člena so dolžni, kadar nesejo svoje žganje na trg, da bi ga odsvojili, imeti pri sebi spremnico, ki jo izda pristojna občina. Pri izdaji spremnice se je treba ravnati po predpisih odstavka 18. člena 103. trošarinskega pravilnika. Proizvajalci, ki spravljajo na trg žganje brez spremnice, da bi ga odsvojili, se kaznujejo po predpisih odstavka 13. točke 11. člena 72. zakona o državni trošarini.

34. Proizvajalci iz odstavka 8. tega člena kakor tudi vse osebe, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo, morajo voditi knjigo vnosa in iznosa, kakor je to predpisano v odst. 19. člena 103. trošarinskega pravilnika.

35. Osebe, ki točijo alkoholne pijače na drobno, so dolžne voditi register o prejetih in izdanih količinah alkoholnih pijač, kakor je to predpisano v odstavku 20. člena 103. trošarinskega pravilnika.

36. Osebe, ki ne vodijo teh trošarinskih knjig in registrov, ali ki jih vodijo neredno, se kaznujejo po predpisih odstavka 13. člena 72. zakona o državni trošarini.

Clen 3.

1. Na dan 1. januarja 1940. se popišejo vse količine vina in žganja pri vseh proizvajalcih, ki trgujejo ali predelujejo, kakor tudi pri vseh trgovcih in točilcih vina in žganja. Na popisane zaloge vina in žganja pri teh osebah se mora pobrati predpisana trošarina. Uradni izvid o popisu zaloge se mora napraviti v štirih primerkih in mora obsegati te-le podatke:

1. natančno količino najdene zaloge vina kakor tudi količino in jakost žganja;
2. znesek državne trošarine, ki odpade na najdene zaloge;
3. znesek plačane banovinske trošarine na najdene zaloge;
4. končni znesek državne trošarine, ki ga je treba pobrati po odbitku vplačane banovinske trošarine.

En primerek uradnega izvida se izroči lastniku, drugi se dostavi pristojni davčni upravi, tretji se obdrži pri oddelku, četrti pa dostavi pristojni finančni direkciji za cenzuro.

Najdene zaloge vina pod 100 litrov ali žganja pod 10 hl^o se ne popišejo.

Tiste količine vina in žganja, ki so na dan popisa zaloge na potu, mora prejemnik takoj po prejemu prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole.

Pristojne finančne direkcije smejo na prošnjo prizadetih oseb dovoliti obročno odplačevanje državne trošarine na najdene zaloge; vendar ne sme trajati obročno odplačevanje več ko 6 mesecev.

2. Popis zaloge vina in žganja pri proizvajalcih iz odstavka 6. člena 103. in odstavka 6. člena 109. trošarinskega pravilnika, se opravi na podstavi prijav, ki jih sprejemajo organi finančne kontrole v kraju proizvodnje.

Razpored in sprejemanje prijav se objavita po občinah. Na te zaloge se ne pobira državna trošarina.

Clen 4.

Ta pravilnik stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«, uporablja pa se od 1. januarja 1940. dalje.

V Beogradu, dne 27. decembra 1939; št. 86.603.

Minister za finance
dr. J. Sutej s. r.

Uredba

o spremembah in dopolnitvah o državni trošarini.

(Služb. Novine kralj. Jugoslavije z dne 30. decembra 1939
št. 300/CVI/850.)

Clen 1.

Točka 4. člena 72. zakona o državni trošarini se spreminja in se glasi:

- »4. Na vino od hektolitra . . . . . po din 100.—
na šampanjec od litra . . . . . po din 10.—
na fina vina od hektolitra. . . . . po din 300.—

1. Za vino se šteje vino iz grozdja, ki je prevrelo. Vinski mošt se ne šteje za vino in ni zavezan plačilu trošarine, dokler traja vretje. Po 20. novembru se pa šteje vinski mošt za vino ne glede na to, ali je vretje prenehalo.

2. Za fino vino se štejejo vsa vina, ki imajo 16% ali več alkohola ali 5% sladkorne vsebine, ne glede na ime in izvor.

3. Trošarina na vino se plačuje, ko se daje vino v promet ali potrošnje, in jo plača prevzemnik vina. Prevzemnik vina mora prijaviti prevzem vina, da se pobere trošarina.

4. Ne plačuje se trošarina na tisto vino, ki ga porabijo proizvajalci za hišno potrebo.

5. Proizvajalci, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno, morajo svoj pridelek vina prijaviti najdalj do 24. novembra in plačati trošarino, če ga ne odpravijo v trošarinsko skladišče. Koliko naj se tem osebam pusti vina za hišno porabo brez plačila trošarine, se določi s pravilnikom.

6. Proizvajalci, ki ne trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno in alkoholnih pijač tudi ne predelujejo, morajo samo prijaviti svoj pridelek vina najdalj do 20. novembra. Prijaviti je treba organom finančne kontrole v kraju proizvodnje.

7. Prejemnik, ki ne prijavi prevzete količine vina zaradi plačila trošarine, se kaznuje po določbah člena 34. v zvezi s točko 3. člena 33. zakona o državni trošarini.

8. Če proizvajalci iz odstavka 5. te točke ne prijavijo svojega pridelka, se kaznujejo denarno s 500 do 20.000 dinarji; če pa dajo neprijavljeni pridelek v promet ali potrošijo, se štejejo za tihotapce in se kaznujejo po določbah člena 34. v zvezi s točko 3. člena 33. zakona o državni trošarini.

9. Če proizvajalci iz odstavka 6. te točke ne prijavijo svojega pridelka na poziv odrejenega organa finančne kontrole, se kaznujejo denarno s 50 do 500 dinarji. Če dajo utajeno količino v promet, plačajo zanjo redno trošarino, ako prejemnik ni znan; ako pa je znan, se kaznuje denarno s 50 do 500 dinarji.

10. Če se s pravilnikom predpisane trošarinske knjige ne vodijo ali če se neredno vodijo, kakor tudi če se ne izvršujejo ostali predpisi pravilnika, se to kaznuje denarno s 50 do 1000 din, če niso ta kazniva dejanja v zakonu o državni trošarini drugače kvalificirana.

Člen 2.

Točka 11. člena 72. zakona o državni trošarini se spreminja in se glasi:

11. Na žganje od hetolitrske stopnje po din 10.—.

1. Za žganje se šteje destilat tropin od sadja z eno koščico ali enim ali več semeni (zrni) ali od jagodastih plodov; destilat od grozdja (razen suhega), od vina, vinskega mošta, drozge ali vinovice, vinskih tropin, droži; destilat od korenja (razen sladkorne pese), od dinj, buč in vode, zmešane z medom, če ne vsebuje tak destilat več ko 50% alkohola za sadna žganja in ne več ko 55% za destilate vina, vinskega mošta, drozge ali vinovice, vinskih tropin, droži, grozdja in če ima tak destilat značilne lastnosti sadnega žganja, t. j. okus in vonj (buké) siruvine, iz katere je proizveden.

2. Prepovedano je kuhati žganje iz mešanice tropin, omenjenih v prednjem odstavku, s sladkorjem, melaso in podobnimi škrobnimi tvarinami (razen z medom), iz katerih se z vretjem dobiva špirit (alkohol).

3. Žganje, ki se ne uporablja za pitje, marveč za izdelovanje ruma, likerja ali kakršnih koli alkoholnih drogerijsko-farmaceutskih

preparatov, se šteje za špirit (alkohol) in je zavezano plačevanju državne trošarine, kakor na špirit (alkohol).

4. Destilati, proizvedeni iz zgoraj naštetih surovin, ki vsebujejo manj ko 50% oz. 55% alkohola in nimajo omenjenih značilnih lastnosti sadnega žganja, kakor tudi destilati, proizvedeni iz zgoraj naštetih surovin, z alkoholno vsebino nad 50% oz. 55% se štejejo za špirit in spadajo pod predpise, ki veljajo za špirit (alkohol).

5. Trošarina na žganje se plačuje, ko se daje vino v promet ali potrošnje, in jo plača prevzemnik. Prevzemnik žganja mora prijaviti prevzem žganja, da se pobere trošarina.

6. Ne plačuje se trošarina na tisto žganje, ki ga porabijo proizvajalci za hišno potrebo.

7. Proizvajalci, ki trgujejo s pijačami na debelo ali na drobno ali predelujejo tako pijačo, morajo prijaviti proizvodnjo žganja in delajo to pod stalnim nadzorstvom organov finančne kontrole. Po končanem delu plačajo trošarino na dobljeni proizvod, če ga ne odpravijo v trošarinsko skladišče. Koliko naj se tem osebam pusti žganja za hišno potrebo brez plačila trošarine, se določi s pravilnikom

8. Proizvajalci, ki ne trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno in alkoholnih pijač tudi ne predelujejo, morajo samo prijaviti svoj proizvod takoj po končanem delu. Prijaviti je treba organom finančne kontrole v kraju proizvodnje.

9. Prejemnik, ki ne prijavi prevzete količine žganja zaradi plačila trošarine, se kaznuje po določbah člena 34. v zvezi s točko 3. člena 33. zakona o državni trošarini.

10. Če proizvajalci iz odstavka 7. te točke ne prijavijo proizvodnje, se kaznujejo denarno s 1000 do 25.000 dinarji ;če pa dajo neprijavljeni proizvod v promet ali potrošnje, se štejejo za tilotapece in se kaznujejo po določbah člena 34. v zvezi s točko 3. člena 33. zakona o državni trošarini.

11. Če proizvajalci iz odstavka 8. te točke na poziv odrejenega organa finančne kontrole ne prijavijo svojega proizvoda, se kaznujejo denarno s 50 do 1000 dinarji. Če dajo tako utajeno količino v promet, pa plačajo zanjo redno trošarino, ako prejemnik ni znan; ako je pa znan, se kaznuje denarno s 50 do 1000 dinarji.

12. Da bi se povečal izvoz žganja v inozemstvo, dovoli minister za proučitev posameznikom proizvodnjo žganja, ki presega jakost alkoholne vsebine, določene v odstavku 1. te točke.

13. Če se s pravilnikom predpisane knjige ne vodijo ali če se neredno vodijo, kakor tudi če se ne izvršujejo ostali predpisi pravilnika, se to kaznuje po predpisih odstavka 10. točke 4. člena 72. zakona o državni trošarini.«

Clen 3.

Minister za finance predpiše s pravilnikom enoten postopek za pobiranje trošarine na vino in žganje v vsej kraljevini.

Clen 4.

Ko stopi ta uredba v moč, prenehajo veljati vse določbe o pobiranju banovinskih trošarin na vino in žganje in ne morejo od tega dne dalje banovine uvajati nikakršne davščine na vino in žganje.

Clen 5.

Od 1. aprila 1940. dalje ne sme biti občinska (mestna) trošarina na vino v mestih na sedežu banovin višja od din 150.—, v ostalih mestih ne višja od din 100.—, v drugih občinah pa ne višja od din 50.— od hektolitra, na žganje pa v mestih ne višja od din 5.—, v ostalih občinah pa ne višja od din 3.— od hektolitrske stopinje.

Clen 6.

Na dan, ko stopi ta uredba v moč, se popišejo vse količine vina in žganja pri vseh trgovcih z vinom in žganjem kakor tudi pri proizvajalcih, ki trgujejo z alkoholnimi pijačami na debelo ali na drobno. Pri ostalih proizvajalcih se opravi popis na poziv organov finančne kontrole, kakor je to določeno v odstavku 6. člena 1. in odstavku 8. člena 2. te uredbe. Na popisane zaloge pri trgovcih se mora plačati predpisana trošarina na vino in žganje. V uradnem izvidu popisa se navede, ali, kdaj, kje in s katerim zneskom je bila pobrana banovinska trošarina na najdene zaloge. Najdene zaloge vina pod 100 litrov ali žganja pod 10 hektolitrskimi stopnjami se ne popišejo.

Finančne direkcije smejo na prošnjo zavezancev dovoliti obročno odplačevanje trošarine na najdene zaloge; vendar ne more trajati obročno odplačevanje dalj ko 6 mesecev.

Clen 7.

Zmanjšani dohodek od te trošarine nadomesti banovinam minister za finance iz posebnih sredstev.

Clen 8.

Ta uredba stopi v moč dne 1. januarja 1940.

Beograd, 22. decembra 1939; M. S. št. 1669.

**Priloga k „Gostilničarskemu vestniku“ številka 1
od 12. februarja 1940**
